

onze vogels

35e jaargang no. 4, april 1974

maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

De

ssel

BONDSBESTUUR

Voorzitter: A. van Liempd, Rubensstraat 17, Breda, telefoon (01600) 3 61 37.
Secretaris: Joh. M. van Pelt, Vlaardingerdijk 331a, Schiedam, telefoon (010) 26 19 90.
Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44, Bergen op Zoom.
2e Voorzitter: E. Adema, Roggestraat 30, Apeldoorn, telefoon (05760) 1 86 31.
Commissaris: J. J. Krol, Trompstraat 16, Meppel, telefoon (05220) 5 38 84.
Juridisch adviseur: Mr. L. van Elderen.

DISTRICTSVOORZITTERS

District Groningen: W. Wolthof, Kerkstraat 40, Muntendam, telefoon (05987) 33 40 of 33 25.
District Friesland: J. Forsten, Molenpoelle 2, Franeker, telefoon (05170) 29 68.
District Drente: A. F. Smit, Groningerstraat 169, Assen, telefoon (05920) 4 11 28.
District Overijssel: A. M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41, Haaksbergen, telefoon (05427) 30 06.
District Gelderland: D. J. Prinsen, Berkenlaan 132, Silvolde, telefoon (08350) 53 14.
District Utrecht: J. G. Harskamp, Loenapad 14, IJsselstein, telefoon (03478) 21 25.
District Noord-Holland: A. J. F. Lammerse, Oude Kruisweg 104, Vijfhuizen, telefoon (02508) 3 26.
District Zuid-Holland: G. C. Goedschalk, Akeleistraat 148, Den Haag, telefoon (070) 68 16 70.
District Zeeland: J. van der Walle, Churchillweg 4, Hulst, telefoon (01140) 38 16.
District Noord-Brabant: J. C. Vos, Braillestraat 2, Grave, telefoon (08860) 29 78.
District Limburg: J. M. Hoebbers, Hoofdstraat 5, Horst, telefoon (04709) 12 64.

CONTACTPERSONEN TECHNISCHE COMMISSIES

W. Mulder, Verwerstraat 39, Deventer, telefoon (05700) 2 36 48, voor tropen, grasparkieten etc.
H. J. Veerkamp, Lorentzlaan 19a, Schiedam, telefoon (010) 15 63 55, voor kleur- en postuurkanaries.
H. Elst, Plantage 213, Beverwijk, telefoon (02510) 2 66 07, voor zangkanaries.

BONDSBUREAU N.B.v.V.

Aletta Jacobsstraat 4, Bergen op Zoom, postbus 74, gironummer 1148324, telefoon (01640) 3 50 07.
Geopend: 08.00 - 17.00 uur, 's Zaterdags gesloten.

LIDMAATSCHAP

Wie als lid van de N.B.v.V. wenst toe te treden, wende zich schriftelijk tot de secretaris van een in zijn plaats van inwoning gevestigde afdeling.
Indien in de plaats van inwoning geen afdeling is gevestigd, kan men zich bij het Bondsbureau als verspreid lid aanmelden.
De contributie bedraagt in dit geval / 17,50 per jaar, bij vooruitbetaling te voldoen.

MAANDBLAD VAN DE NEDERLA

ABONNEMENTEN

Bij vooruitbetaling.
Binnenland / 15,- per jaar, bij vooruitbetaling onze giro 1148324. Buitenland / 16,- per jaar, / luchtpost extra tarief volgens PTT-kosten.
België: 220 BFr. per jaar, bij vooruitbetaling op rekening nr. 156074 bij het bestuur der postcheks Brussel 1.
Opgave abonnement bij het Bondsbureau, Berg op Zoom.

ADRESSEN SPECIAALCLUBS N.B.v.V.

Nederlandse Zebra-vinkenclub
Secretaris: P. Kool, Wolphaertsbocht 421, Rotterdam-20, telefoon (010) 85 17 13.
Penningmeester: A. A. Straver, Emmalaan 9, Alphen a.d. Rijn, Postgiro 43948 Coöp. Raiffeisenbank Alphen a.d. Rijn t.n.v. N.Z.C.
Contributie / 15,- per jaar. Entree / 5,-.
Speciaalclub Vorm- en Postuurkanaries.
Secretaris: W. de Vries, Prikkorf 203, Hoogvliet, telefoon (010) 16 54 96.
Penningmeester: P. Bos, Wilhelminalaan 11, Hardewijk, telefoon 03410 - 62 73.
Giro t.n.v. de postuurkanarieclub no. 1667906.
Contributie / 15,- per jaar. Entree / 5,-.
Speciaalclub Eur. vogels en hun hybriden
Secretaris: H. A. Vervest, Peppelgaarde 41, Ette Leur.
Penningmeester: Th. Gietman, Grootstalselaan 3 Nijmegen, Giro 28 87 832.
Contributie / 13,- per jaar.
Speciaalclub voor liefhebbers van insekten- en vruchtenetende vogels.
Secretaris: H. Kehl, Kruijningenstraat 170, Rotterdam-3023, telefoon (010) 80 28 54.
Penningmeester: W. Ouweland, Dahliastraat 40 Rotterdam-25, giro 2625815 t.n.v. penn. speciaalclub
Contributie / 15,- per jaar. Entree / 5,-.

SPECIAALCLUB PARKIETEN

Inlichtingen over, waar en bij wie u zich kunt melden worden u gaarne verstrekt door:
A. B. J. Braam, Casimirstraat 25, Hoensbroek, of B. A. v. d. Waal, Laan Olieslagers 50, telefoon (01640) 28 88, Hoogerheide.
Inlichtingen, opgave nieuwe leden en betaling contributie uitsluitend aan bovenstaande adressen.

Vogels

VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 46.500)

Het volgende nummer wordt per post bezorgd op 27 mei 1974.

REDACTIE

E. van Berkel
J. Walraven
Rijnders
Redactieadres: Postbus 74 - Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publikatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonschrijven schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeelten daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties - ook die van leden en abonnees met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere lichtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de B.v.V.

Voor kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op „Onze Vogels“, van zuiver particuliere aard, wordt een tarief van 5,- cent per letter met een minimum van f 5,- per advertentie.

Voor verdere voorwaarden onder „Vraag en aanbod“.

VRAAG EN AANBOD?

EUROKANARIES aan: W. C. Oonk, Bergweg 37, Breda.

INDISCHE NONPAREIL aan: M. van Woezik, Homberg 27-1, Wijchen.

ROTE PARKIETEN aan: A. B. J. Braam, Casimirstraat 1, Hoensbroek.

ROTE PARKIETEN, JAPANESE MEEUWEN EN TROPEN-ASTAARDEN aan: D. J. v. d. Molen, Esschingstraat 1, Dalfsen.

ROTE PARKIETEN EN BASTAARDEN MET KANARIEBLOED aan: D. A. Duivis, St. Josephstraat 46, Breda.

ROTE PARKIETEN aan: G. v. d. Watering, St. Heresiastraat 25, Roosendaal.

IN DIT NUMMER

	PAG.
Bepanting in en om de volière. Azalea's	148
De Indische nonpareil	149
Nogmaals goud met pastelfactor	151
De cel 3	152
Factoren en onze verwachtingen	155
Aalscholvers	156
Kleurkanarie 4	162
Wilde planten: een bron van vogelgezondheid II	164
Europese vogels kweken ook	167
Bastaarderding met de Japanse meeuw	169
Dwergtimalies	172
Melanisatie bij kanaries	173
Prijslijst centraal magazijn	175
Korte berichten	175
Australische kuifduiven	176
Interpretatiebreedte en de wedstrijdvogel	178
De warmteregulatie van vogels	179
De „Rotshaan der oude wereld“	182
De zwarte bulbuuls	184
Boekennieuws	186
Vraag en aanbod	187

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	PAG.
Veraka	151
Benny Slagers	151
Interchemic	151
Holley	151
W. Rouppe van der Voort	153
Vic van Heeswijk	153
Bayer Nederland B.V.	154
Cédé Tilburg	158
Sabri Oosterhout Nb.	165
Harteveld Hoos & Heijermans B.V.	166
Van Gils	166
Metaalwarenfabriek Hulskamp N.V.	171
Fa. Jan D. Kappelle & Zn.	171
Harlinger Vogelhuis	171
Blankenstijn's vogelhandel	171
Sluis	174
Cédé Tilburg	177
W. Rouppe van der Voort	177
Wirika	181
De vogelspecialist	185
N.B.v.V.	185
Witte Molen	188
Geco Raalte	188
V.V.R. Vogelvoederfabriek	189
404 Insecticide	190
Rein v. d. Veen	191
Van Waardhuizen	191
Animall	191
Witte Molen	192

Foto omslag: Indische nonpareil.

Ontwerp en druk: Steens b.v., boekdruk/offset
Postbus 59 - Schiedam - Telefoon (010) 26 06 40*

uitsluitend brieven met betaald antwoord!

BEPLANTING IN EN OM DE VOLIÈRE

AZALEA'S

In de maanden mei en juni kunnen we volop genieten van de zeer mooie en rijkbloeiende azalea's. Er zijn tal van soorten en ondersoorten in bladverliezende en groen blijvende variëteiten.

Het geslacht azalea behoort eigenlijk thuis onder de rododendrons, en evenals deze verlangt de azalea een humusrijke, zure en niet te droge grond. Veengrond is uitermate geschikt voor ze, en vooral als er bovendien van een hoge waterstand sprake is. Ze verdragen wel volle zon, maar gedijen toch het beste op een schaduwrijke plaats. Enige beschutting tegen harde wind is wel aan te bevelen.

De kleur van de bloemen is opvallend, en vooral als er 3 tot 5 soorten in één groep zijn geplant een streling voor het oog.

Vogels houden zich gaarne in en om deze struiken op. Ze kunnen zowel in als om de volière worden geplant, alhoewel er in de volière waarschijnlijk niet van een rijke bloei sprake zal zijn. Dit geldt overigens voor veel soorten heesters. Goede bemesting is noodzakelijk.

FLORAVI

foto: de Grahl

DE INDISCHE NONPAREIL

door Chr. Walraven

Myiarchus prasina

Wanneer men wat meer te weten wil komen over het drag, de broedgewoonten e.d. van de Indische nonpareil in de vrije natuur, dan komt men al gauw tot de ontdekking dat er in de handboeken maar zeer weinig over deze vogel te vinden is. Het beste wordt dit geïllustreerd met een aanhaling uit het bekende boek van Smythies 'The Birds of Borneo'. Het gedeelte dat handelt over de Indische nonpareil begint hij namelijk af met de wat dramatisch klinkende vragen: 'Where do our birds breed?' (waar broeden deze vogels) en 'What are their movements?' (hoe zijn hun verplaatsingen).

Maar alles is wel wat verwonderlijk, als we bedenken, dat ze in Indonesië veel als kooivogels gehouden worden, zoals beaamd zal worden door de vele vogelliefhebbers, die in vroegere jaren in Indonesië woonde hebben en waarschijnlijk de Bondjolidjou,

zoals hij op Java genoemd wordt, daar wel in hun collectie hebben gehad. De Indische nonpareil is een bijzonder mooi vogeltje, dat tegenwoordig regelmatig ingevoerd wordt en waarvan de prijs de laatste jaren aardig gedaald is, zodat deze voor de meeste vogelliefhebbers geen bezwaar meer behoeft op te leveren.

Ze komen voor in een gebied, dat zich uitstrekt van Zuid-Tenasserim, via Malakka en Sumatra tot Java en Borneo. Ze houden zich vooral op in bossen en in de omgeving van rijstvelden. Ze schijnen echter niet erg lang op één plaats te blijven, maar rond te trekken op zoek naar voedsel (vandaar ook bovenvermelde vraag van Smythies). Op de rijstvelden kunnen ze flinke schade aanrichten, maar toch is rijst niet hun enige voedsel, ze eten ook gras- en andere zaden en bovendien insecten.

De

Over de broedgewoonten is maar weinig bekend; Van Balen schrijft in zijn boek 'Dierenwereld van Insulinde', dat ze nestelen tussen steenhopen en in rotsholen, ze maken echter ook nesten in struiken. De pop is wat valer van kleur dan de man en mist het blauw aan de kop, de keel is grijs, de onderzijde is meer bruin van tint en de middelste staartveren zijn korter. Er is ook een gele variëteit, die men wel Indische geelbuiknonpareil noemt. Het rood van de buik, de stuit en de bovenstaartdekveren zijn bij deze variëteit helder goudgeel en de flanken zijn meer kaneelkleurig. Ook dit zijn bijzonder mooie vogels, die echter maar zelden ingevoerd worden.

Pas ingevoerde vogels moeten met zorg geacclimatiseerd worden. Hoewel ze, als ze eenmaal geacclimatiseerd zijn, goed tegen koude kunnen – in 1908 verscheen in de 'Gefiederte Welt' zelfs een bericht over het met succes overwinteren van een paartje nonpareils in de vrije natuur – hebben ze de eerste tijd veel warmte nodig, langzamerhand kan de temperatuur dan zakken en bij goed weer kan men de vogels dan in de voliëre plaatsen. Indien ze in het voorjaar in de voliëre geplaatst worden, zijn ze tegen de winter zodanig aan ons klimaat gewend, dat het mogelijk is ze de wintermaanden in de buitenvoliëre te laten, mits er natuurlijk een goed nachthok aanwezig is. Het is wel aan te raden om ze bij vorst 's avonds het nachthok in te jagen. Dit is nodig, omdat ze veelal in de buitenvoliëre blijven slapen, ook bij koud weer.

De voeding kan problemen opleveren, maar nodig is dat beslist niet. Meestal zijn de vogels gewend aan ongepelde rijst, de zogenaamde padie, en het is niet mogelijk ze dan direct te wennen aan het gewone zaadmenu, dit moet geleidelijk geschieden door wat witzaad en later ook gierst en haver door de padie te mengen en de hoeveelheden hiervan geleidelijk op te voeren. Van groot belang is dat naast het harde zaad ook gekiemd zaad wordt gegeven, dit geldt zeker ook voor de padie, dit kan men geweekt geven, maar beter nog is het om de rijst te laten kiemen door ze gedurende ongeveer 2 weken in niet te koud water te laten staan, waarbij het water dagelijks ververscht moet worden. Nog te veel liefhebbers menen, dat men kan volstaan met het enkel maar voeren van zaden, maar Indische nonpareils moeten ook regelmatig levend voer hebben, vooral als men de vogels pas heeft. Op de eerste plaats komen mierenëitjes in aanmerking, deze worden vrijwel altijd gegeten, hetgeen niet het geval is met meelwormen, die de vogels nog wel eens weigeren te eten en die ook beslist niet te veel gevoerd mogen worden, eigenlijk niet meer dan 1 per vogel per dag. Soms eten ze ook wel fijn universeelvoer. Verder eten ze ook onkruidzaden en dan met name graszaden, vooral verse. Fruit zoals appel, peer of banaan wordt ook gegeten en het is aan te bevelen dit enige keren per week te verstrekken. Aan het drinkwater kan wat honing worden toegevoegd en zeker in het begin moet men de vogels vitaminedruppels geven. Als u de vogels op deze wijze verzorgt, dan zal de zo vaak moeilijk genoemde beginperiode maar weinig werkelijke moeilijkheden opleveren. Moeilijkheden en

slachtoffers krijgt men pas bij een eenzijdige voeding en, uiteraard als de vogels niet gezond als ze gekocht worden.

Broedresultaten kunnen zowel in een ruime kooi in een voliëre worden behaald, hoewel de kans succes in een goed beplante voliëre aanmerkelijk groter is. Soms wordt in de struiken een vrijstaand nest gebouwd, maar meestal maken de vogels tusschen wel gebruik van een nestkastje. De pop bouwt het nest van de materialen – vooral grasstengels – die door de man worden aangedragen. De paring heeft in het nest plaats. De 4 tot 5 eitjes worden gelegd en reeds na ca. 13 dagen afwisselend door man en pop bebroed. De jongen worden grootgebracht met vers gevond voedsel, gekiemd zaad, elvoer en verse kruidzaden. De oudervogel bedekken de jongen maar betrekkelijk korte tijd en als de temperatuur in de buitenvoliëre te laag is, gaat het nest al gauw verloren, omdat de jongen van kou sterven, vandaar ook dat vele liefhebbers er de voorkeur in geven hun vogels binnenshuis te laten broeden, dat ze de temperatuur in de hand hebben. Na 3 weken verlaten de jonge vogels het nest en na 3 tot 4 dagen later zijn ze zelfstandig.

Met Indische nonpareils zijn ook reeds bastaardrassen gekweekt, o.a. met de roodkoppapegaaiamadine het zilverbekje.

Indische nonpareils zijn rustige vogels, die niet agressief zijn en daarom goed in een gemeenschappelijke collectie gehouden kunnen worden. Het is zelfs aan te raden om ze wat levendige vogels als gezelschap te geven, zodat ze tot wat beweging worden gedwongen, daar ze de neiging hebben loomtraag te worden.

Van deze vogels wordt beweerd dat ze niet lang in een kooi of voliëre in leven blijven, vele liefhebbers hebben echter reeds ervaren dat dit bij een juiste verzorging beslist niet het geval is.

Foto: Raaymakers

WAT LEZERS SCHRIJVEN

Algemeen goud met pastelfactor

Interesse en verbazing het artikel gelezen van heer P. Roos voor wat betreft zijn visie over goud en pastel.

Uitnervend zou het dus volgens de schrijver zo zijn dat de **isabel** alleen maar geschikt is om te telliseren. Hij hoopt aan het eind van zijn betoog dat het ons duidelijk is geworden waarom hij dat doet.

Ik ben mij echter helemaal niet zo duidelijk en ik ben dan ook zeker niet met hem eens. Ik krijg namelijk de indruk dat geachte heer weinig of geen **kweek-erfaring** heeft met de pastelfactor, anders had hij dat ergelijks nooit geschreven.

Ik aan de weg timmert heeft veel bekijks en dat doet met deze dan tevens voor mij.

Een **juiste** kweek van goudagaatpastel is het gevolg van de heer Roos zo, dat een wat ervaren kweker zal zien dat het inderdaad een goudagaatpastel is. Dat begrijp ik niet.

Wat mindere kwaliteit of iets minder ervaring leidt men deze vogels uit voor goudisabel. Deze mindere kwaliteit is dan voor mij **helemaal** geen kwaliteit.

Wat het eerste betreft: bij een **juiste** kweek kan, naar mijn idee, een minder ervaren kweker op 5 meter afstand al zien dat het een goudagaatpastel is. De genoemde (**goede**) vogel heeft namelijk zo een bekende heldere kleurruiting, dat geen twijfel mogelijk is. Dat is dan een sterke uitdrukking en tevens een lijnrechte tegenstelling op de zienswijze van de heer Roos.

Keurmeesters, aldus de schrijver, zijn voorzichtig geworden en nemen de vogels even uit de kooi. Het zullen die keurmeesters een werk hebben met die goudisabellen. Ik kan er moeilijk in geloven.

Ik zal die keurmeesters een zorg zijn als zo'n losse manier verkeerd is ingeschreven. Hij zal er heden ten dage niet meer van wakker liggen.

Ik citeer even verder: we hebben geen vogels om te blazen, maar vogels welke uiterlijk hun fraaie vuren laten zien.

Ik citeer deze gouden regels kan ik het volkomen eens zijn. Ze hebben dan ook zeker betrekking op de goudagaatpastel.

Wanneer die keurmeesters, welke deze vogels al 90 jaar op punten toegekend hebben, dan allemaal zo fout zijn? Er gaat iets mank, aldus de schrijver, en dat is naar mij het volgende: stel, we hebben een topvogel van goudagaat. Zien we nu **dezelfde** vogel met pastelfactor, dan zal, gezien mijn bescheiden mening, deze vogel nooit het predicaat topvogel halen. Door de werking van de pastelfactor blijft er van dat fijngevoelend rugdek vrijwel niets meer over. Dat is dan die vogel welke wij als goudisabel zouden willen betitelen. Om de werking van de 2de reductiefactor nog beter voor te stellen nemen we een prima bruine vogel, toveren hem om in pastel en we zien een vaal pigment welke produkt we dan de naam geven van bruinpastel. De pastelfactor heeft voor minstens de helft ons mooie bruin gereduceerd.

Als nu de heer Roos als een supervisor ons voorhoudt, dat we voor goed goudisabelpastel prima goudisabellen moeten gebruiken, kan ik het helaas weer niet met hem eens zijn. Als fokkers van wedstrijdvogels kweken we allen naar een goed eindprodukt.

Welke wet schrijft ons voor dat we, om goed pastel te kweken, uit moeten gaan van goed klassiek? Voor de heer Roos is onze goudagaatpastel minder geslaagd als T.T.-vogel. Voor mij althans is hij naast de **goudgroenpastel** een grandioos succes.

Rest mij nog te zeggen dat ik waardering en bewondering heb voor mensen, die tijd vinden of nemen, om in ons bondsblad te schrijven, in het belang van onze liefhebberij.

Ik ben het echter niet in **alles** met hen eens. Vandaar. J. A. Verkaart, Steenberg (N.-Br.).

Wij hebben regelmatig voorradig duizenden tropische vogels
Pracht vinken - Parkieten
Duiven - Kanaries - Papegaaien
Grote Parkieten

Wij importeren „Quiko“, spec.
Opfok en Conditievoer voor
alle vogels!

Vogelhandel „**BENNY SLAGERS**“

Dorpsstraat 79 - Enter (Ov.)
Telef. 05478 - 682

's Zondags tot 2 uur.

NEOFLEX E-3-X

Het betere en langdurige
insectenbestrijdingsmiddel
voor voliëres en hekken.
Geef Uw vogels een tehuis
vrij van mug, vlieg en luis.

Verf daarom met **NEOFLEX**

U staat perplex.

Een milieubewuste verf -

sputmiddelen overbodig.

Verkrijgbaar via Uw winkelier.

Handelsonderneming
"INTERCHEMIC"
Rijksweg 25a - Linne.
Telefoon 04746-2386

EEN HOLLEY PRODUCT - POSTBUS 118 - DELFT

VERKRIJGBAAR IN ALLE

dieren - speciaalzaken

DE CEL 3

door: Jan K.

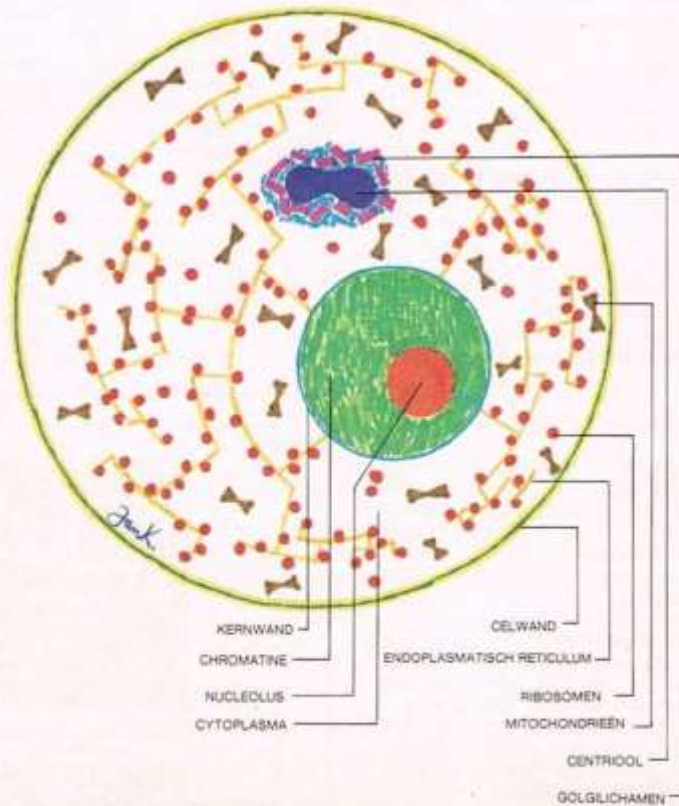
RIBOSOMEN

Het woord ribosomen is het best te vertalen als eiwitfabrieken. Via een bijna ongelooflijk ingewikkeld procédé worden door de ribosomen eiwithoudende bouwstoffen voor de cel gefabriceerd. Onder eiwithoudende stoffen moet worden verstaan eiwitten in de vorm van enzymen en proteïnen. Er zijn veel verschillende enzymen en proteïnen nodig voor het goed functioneren van de cel, en al deze verschillende produkten worden binnen de cel geproduceerd. Daartoe beschikt de cel over duizenden ribosomen; ieder ribosoom is verantwoordelijk voor een

deel van de totale produktie. Het grootste deel van de ribosomen heeft zich vastgehecht aan de wand van het ER, en er drijft ook een aantal ribosomen los in het cytoplasma. Als u die doorsnee nauwkeurig bekijkt, zult u dat afgebeeld zien. Als ik hierboven al vermeld heb dat ribosomen ingewikkeld zijn, nu veel ingewikkelder zijn de

MITOCHONDRIËN

De krachtcentrales van de cel! Zó ingewikkeld gecompliceerd, dat er alleen over de mitochondrie en hun functies hele boeken vol geschreven zijn. De doorsnee zijn ze afgebeeld als zandloper-tjes; ve

ge het zo gecompliceerd zijn, zal ik me moeten perken tot het allerbelangrijkste. Uit de mij ter beschikking staande literatuur over de mitochondrieën komt steeds opnieuw dat het onderzoek van dit onderdeel van de cel nog niet is voltooid, en over gehele wereld zijn onderzoekers ook vandaag nog bezig met het ontraadselen van de nog verborgen tenschap. Uit met de elektronenmicroscopie gemaakte foto's van mitochondrieën is vastgesteld dat ze de vorm van een worstje hebben; in levende toestand blijken ze zich op de manier van een paard door het cytoplasma met een dusdanige snelheid voort te bewegen, dat ze wel de racewagens van de wereld genoemd worden. Om de chemische reacties die in de cel plaatsvinden mogelijk te maken, is elektriciteit nodig in de vorm van geladen elektronen. Door ontleding wordt energie afgegeven, en het elektron wordt dan opnieuw opgeladen. Deze dringend noodzakelijke energievoorziening is slechts (!) één van de functies van de mitochondrieën. Een tweede zeer belangrijke functie is het uitvoeren van de Krebs-cyclus. Een ingewikkeld proces, en ik zal proberen hierin enig inzicht te verschaffen. Dierlijke cellen nemen uit de verstrekte voeding glucose op. Deze glucose moet verwerkt worden, deze verwerking heet glycolyse. Tijdens de verwerking worden van een molecuul glucose twee moleculen pyruviedruivezuur gemaakt. Dit pyruviedruivezuur kan samen met zuurstof voor de cel opgenomen en verwerkt worden. Na deze verwerking blijven kooldioxyde en water over. Een deel van dit overblijfsel wordt opnieuw gebruikt, het niet-nodige restant wordt afgevoerd. De aangevoerde glucose is ook de grondstof voor het maken van ATP; dit is de afkorting van het begrip adenosinetriphosfaat. De ATP-moleculen zijn de energie-overdragers in de cel, het fabriceren van deze moleculen vindt eveneens plaats tijdens de glycolyse. Dit wordt bijzonder goed geregeld. Als er te veel ATP-moleculen verbruikt worden, komen er er nieuwe voor terug. In feite dus energiewinst in plaats van energieverlies. Daarbij komt nog dat de voor de ribosomen vervaardigde enzymen als vertelsters werken. Binnen in een cel is er dus sprake van een steeds maar voortrazende activiteit! Weest nu eens eerlijk, had u er ooit bij stilgestaan dat de wereld waar wij zo makkelijk over praten zo verschrikkelijk gecompliceerd is? In iedere cel die onze vogel en wijzelf bezitten, heerst deze activiteit. Hebt u daar steeds bij doorgedacht? Wij beoefenen een levenswijze, en ik hoop dat het u langzamerhand duidelijk wordt hoe levendig onze hobby eigenlijk is. Ik wil nu nog even met u terug naar het gedeelte waar we het cytoplasma besproken is. Daar is u verteld dat plasmotypes kunnen verschillen en dat dit belangrijk is voor bastaardkwekers. In laboratoria zijn hiermee proeven genomen. Men bracht een stel „vreemde“ chromosomen in een cytoplasma om te kunnen aantonen dat het plasmotype moet passen bij die chromosomen. Dit bleek inderdaad rampzalig voor die chromosomen, ze kwamen slechts ten dele tot ontwikkeling omdat de functies, uitgevoerd door de organen in de cel, niet afgestemd waren op de beoefening van de ingeplaatste chromosomen! In de volgende aflevering zullen golgi-lichamen, centriool en kernwand worden besproken. Tot volgende maand!

404

Een volkomen veilig en gifvrij insecticide.
Doodt feilloos alle insecten in huizen, hokken, kooien, manden etc.

**W. ROUPPE
VAN DER VOORT**

EEN ONSMAKELIJK
PRAATJE OVER EEN
SMAKELIJK YOGELDIEET:

DANK ZIJ

VETTE KORREL

GEEN PLAKKERIGE EN
DUNNE MESTHEER.

PRIJS PER KG F. 2,35

* UW WINKELIER
HEEFT HET.

VETTE KORREL

Import:

Vic van Heeswijk Veghel Sluisstraat 41
Postbus 63 Telefoon (0 4130) 6 40 59

use!

Klein vogelijn op groene tak uw verenkleed ziet dof en zwak

Bij een slechte rui of bij misvormingen van de kooi- en volièrevogels niet te horen krijgen dat ze Vogel Murnil geeft ze weer een mooie en glanzende bevedering. Naast Biotine, het belangrijke vitamine voor de veren, bevat Vogel Murnil ook aminozuren als bouwstenen van dierlijk eiwit.

Iets dat uw vogels behalve plantaardig eiwit tevens nodig hebben. De behoefte aan zowel Biotine als dierlijke eiwitten (Vogel Murnil®) neemt vooral tijdens de broed- en ruiperiode* toe. Behalve voor een gezonde bevedering zorgt Vogel Murnil dan ook voor betere broedresultaten.

Verkrijgbaar in de dierenspeciaalzaak.

*) Geef uw vogels in deze perioden ook Vogel Pecutrin®, voor de zo broodnodige vitaminen, sporenelementen en mineralen.

vogel murnil...
voor 'slands mooiste vogeltjes.

BAYER NEDERLAND B.V., DIVISIE BAYER FARMA, MIJDRECHT.

De /

Roos

FACTOREN EN ONZE VERWACHTINGEN

Als kanariekweker zullen we allemaal onze beginperiode herinneren. Je ziet diverse „kleuren” op tentoonstellingen, maar toch zal menig een niet op een tentoonstelling zijn begonnen, maar meer door het zien bij anderen. Dan kwam de tijd van zelf vóór als aan te schaffen, maar natuurlijk werden de nodige verkeerde combinaties per ongeluk toegepast. Toch zal de kweker met open ogen in die periode het meeste hebben opgestoken. Voor de oudere is het zeker, en voor de iets minder oude zal zo'n begin toch zeker wel een start geweest zijn met wat men dan plegen te noemen de KLASSIEKEN. Wat lesse de nu op goed geluk beginnende kwekers en heel belangrijk basisgegeven als we zien dat deze, met een hok vol vogels met de nieuwste kleuren en combinaties van deze zitten. Hoe zielig is het om gesteld te bedenken dat deze mensen niet eens eten hoe ze deze vogels moeten noemen buiten de algemene naam van KLEURKANARIE. Hoe kunnen deze mensen ooit een goed koppel samenstellen waar men redelijkerwijs een jonge kanarie uit kan verwachten met die tekening of kleur die we graag zouden zien? Het is een taak om nieuwe en elangstellende leden van een vereniging te overtuigen van het nut te beginnen met klassieke vogels en wel met alle vijf de basisvogels: vetstof, groen, rood, agaats en isabel. Laat deze mensen maar rustig en keer een „verkeerde” paring samenstellen van een goudgele met een goudagaat. Hij heeft dan gelijk twee vliegen in één klap, bonte en een paar slecht evederde. Kweek bruine gerust een keer met goudroen. Eigen ondervinding is en blijft de beste leermeester. Ik heb een hekel aan mensen die bij een beginnende kweker de boel weleens even zullen komen rennen en de kweekparen samenstellen. Laat ik nu een aantal jaren overslaan. Onze beginperiode hebben we achter ons liggen, en we weten en O.R. agaats te onderscheiden van een O.R. bruine. Het wordt gerekend tot de groep van gevorderde kwekers en u kunt een vogel kweken die een prijs weet te behalen. Je bent dan op een punt gekomen dat je meent met andere factoren de klassieke vogels te kunnen verbeteren. Je gaat dan een beroep

doen op factoren die de laatste jaren opgang doen. Wat kun je dan verwachten? Ik zal een willekeurige greep doen, met de hoop dat u er zelf nog meer weet te bedenken.

ZILVERBRUIN: Een prachtvogel als het er een is met 47 punten voor kleur (29-18). Toch zal zo'n vogel altijd nog iets te wensen overlaten. Het rugdek zal altijd iets van ongelijkheid te zien geven. Het bruine EUMELANINE (de bestreping) zal altijd afwijken van de PHAEO-melanine. Dit wordt door een keurmeester ook niet als fout aangerekend, om gelijk alle misverstanden uit de wereld te helpen. Als je nu weet dat de pastefactor werkt als reduceerfactor voor deze bestreping, dan zijn hier met een paar jaar geduld met deze factor wonderen te verrichten. We hebben dan een ZILVERBRUINPASTEL, die zijn klassieke broeder moet kunnen overtreffen in schoonheid.

AGAAT: Een ouderwetse agaats, een vogel met een slap geel bezit. Op zich een prachtige verschijning, maar wie heeft ooit een agaats gezien met 91 punten die ze dan ook werkelijk verdiende? Maar stel, u bent een liefhebber van zo'n vogel. Niet iedereen houdt van een schreeuwerige kleur als een goudagaats. Kweek dan eens een goudagaats in een ivoorfactor en vermijd absoluut de blauwfactor. U krijgt dan een vogel die qua uitingsvorm aan al uw verwachtingen zal beantwoorden. Natuurlijk heet deze vogel goudagaatsvoor, maar wat zegt een naam? De vogel voldoet aan uw smaak.

Een ander voorbeeld. In de dominant witten en de zilvertinten in de pigmentvogels zullen we altijd geplaagd worden door de gehate aanslag. De ivoorfactor is voor u de uitkomst, als u maar geen generaties lang doorkweekt, want dan zullen de witten een zogenaamde doorslag gaan geven, waardoor het wit niet meer wit is te houden. De aangewezen weg is dan de kweek met mannen die IVOOR verervend zijn.

Een mogelijkheid van geheel andere aard. U bent een liefhebber van vetstof vogels maar vindt het irriterend ieder jaar weer een aantal bonte vogels te zien verschijnen. Kweek dan pigmentvogels met die factoren die het pigment dusdanig beïnvloeden dat we geen pigment meer waarnemen, bijv. ISABELPASTELOPAAL met alle vetstofkleuren die u maar wilt. Gegarandeerd dat er geen bontvorming meer optreedt. Tot besluit van dit geschrijf wat wenken in 't algemeen. Pastel is een factor die het beste tot uiting komt in bruinen en isabellen. De opaaifactor zal zijn mooiste werking te zien geven in kanaries in de zogenaamde „volpigmenten”. Hoewel in bepaalde vormen van agaats ook ideale combinaties mogelijk zijn. Ivoorfactor bij roodfactorige vogels zal plaatjes van vogels te zien geven. Denk maar eens aan gewoon roze-ivoor, of aan de pigmenten Or.R. bruinivoor. Bega nu niet de fout om in een blankmozaiek een ivoorfactor te kweken, het effect van mozaiek is dan toch wel verloren. Ik hoop dat ik met dit schrijven, dat niet compleet is, dat moet u zelf afmaken, in de kleurkanariesport weer wat heb helpen recht trekken in de dwaling die verschillende kwekers helaas nog steeds maken, hoewel een dwaling zoals in het begin is gesignaleerd mijns inziens gezond is. Veel succes in het „nieuwe kleurenavontuur”.

AALSCHOLVERS

Men onderscheidt momenteel dertig soorten aalscholvers, die weer onderverdeeld zijn in ondersoorten ofte wel subspecies. Twee ervan worden gerekend tot de Nederlandse avifauna (vogelwereld), één als broedvogel, namelijk de aalscholver (*Phalacrocorax carbo*) en de kuifaalscholver (*Phalacrocorax aristotelis*) als 'onregelmatige gast'.

De aalscholver

De aalscholver is ongeveer zo groot als een gans en vrijwel helemaal zwart. Het is echter niet van dat gewone zwart, o neen, want als de zon er haar stralen op laat spelen ver-

tonen de meeste veren een fraaie groene purperen glans. De wetenschappelijke naam die zoveel betekent als 'houtschoonkleurige kaalkopraaf' is dan ook niet geheel en correct. Tegen dit donkere geheel steken de witte wangen en de keel zeer duidelijk af. In het bruiloftskleed zijn de veertjes aan de kop en de achterhals enigszins verlengd en vermengd met wat witte veertjes. Zeer opvallend is verder de witte vlek op de dijen, maar deze komt verderop in het verhaal nog ter sprake. De vrij lange snavel is donker getint; de punt van de bovensnavel is als een haak naar beneden gebogen.

Heel veel personen hebben een broertje dood aan alles wat aalscholver is. Om te beginnen zijn er de broodvissers, die ze het licht in de ogen niet gunnen, omdat zij te veel waterbewoners — zoals palingen bijvoorbeeld — verschalken, hoewel deze schade over het algemeen wel meevalt. Dan zijn er de parawachters en de eigenaars van grote tuinen die ze véél liever zien gaan dan komen. Er is daar is ongetwijfeld wel enige reden voor want de zwartjassen kunnen soms een ware ravage aanrichten! Zij sprokkelen namelijk het nestmateriaal niet, maar vaker rukken ze de dode en zelfs levende takken van de bomen, om daarmee hun omvangrijke nesten te bouwen. Vooral de takjes van de populieren breken erg gemakkelijk af en daaro

en het vooral deze peppels, die het zwaar verduren hebben. Toch mogen we wel een beetje zuinig zijn op onze schollewaars, want sommige van onze buurlanden horen ze reeds tot de rariteiten! Heus, dat moeten zij binnen onze grenzen zien te voorkomen. Reeds vroeg in het voorjaar gaan de aalholvers de kolonies — en dat zijn er in ons land maar een paar — bevolken. De vrijgellen gaan op zoek naar een lief bruidje. Maar elk passerend dametje lonken en 'knippen' ze. Zij doen dit door de donkere vleugels op en neer te bewegen, zodat de heldere witte dijvlek, die ik al even noemde, fel oplicht. Hieraan kunnen de meeste dametjes geen weerstand bieden en na een tijdje van olijk gevrij volgt al spoedig het huwelijk.

Vogels die al eens eerder hebben gebroed aan de oude horsten wat opkalefateren, maar de jonge dieren moeten een nieuw home bouwen. Aangezien de scholwers van gezelligheid houden, kan men ze dikwijls aantreffen in gezelschap van andere kolonievogels, zoals roeken en reigers. Maar of de laatste de visite van de schollewaars op prijs stellen, gaag ik te betwijfelen. Onze donkere vrienden zien er namelijk geen been in de rechtatige eigenaars te verjagen, om op de fundamenten van het huis van de oorspronkelijke bezitter verder te bouwen. Ook zijn zij geslepen dieven bij, die het nestmateriaal, dat een ijverige soortgenoot met veel moeite bij elkaar heeft gebracht, stiekem wegkapen. Het spreekt vanzelf dat er zodoende wel eens een knokpartijtje plaatsvindt.

In ons land worden de nesten vervaardigd aan takken en twijgen, van binnen gestoffeerd met plantedelen, riet, stro, wier, gras enz. Wanneer de nesten zich op de rotsen bevinden, bestaat het materiaal uit wier, aanspoelal, takken en dergelijke, ook weer gevoerd met fijner materiaal. Heel dikwijls wordt de toekomstige kinderkamer verfraaid met vers geplukte bloemen en bladeren. Terecht kan men dan spreken van "een vlag op een moderschuit". Want veelal zijn de nesten vochtig, uil en kwalijk riekend. Op deze "vaalt" worden met tussenpozen van meer dan één dag drie tot zes eieren gelegd. Aanvankelijk zijn ze mooi lichtblauw van kleur maar ze worden al spoedig bedekt met een lichtgeel laagje kalk en vuil. Men moet ze afwassen en zelfs afkrabben om de oorspronkelijke kleur te ontdekken.

Beide partners nemen een gedeelte van de roedperiode, die circa drieëneenhalve week duurt, voor hun rekening. De jongen worden vaak, blind en volkomen hulpeloos geboren,

maar na één tot twee weken komt reeds een beetje bruinzwart dons te voorschijn. Na circa vijf weken verschijnen de veren op borst en buik en na nog eens veertien dagen zijn ze "aangekleed" en tot vliegen in staat. Maar al eerder maken ze uitstapjes in de buurt van het nest. Bevindt dit zich in een boom, dan klauteren de diertjes als volleerde acrobaten langs de takken, druk in de weer om alles grondig te verkennen.

Ook op de rotsen maken ze wel eens een speurtochtje, maar het is altijd terdege uitkijken geblazen, dat ze niet naar beneden tuimelen of langs de spekgladde rotswanden naar onderen roetsjen.

In deze tijd vliegen de oude vogels af en aan, want het kroost heeft voortdurend honger. Onder water worden de prooidieren nagejakerd en ze moeten wel van zeer goeden huize komen willen ze ontkomen aan de grijpgrage haaksnavel. "Gewoon" zwemmend aan de oppervlakte worden de poten beurtelings naar voren en naar achteren bewogen, maar onder water worden ze gelijktijdig naar achter gedrukt, terwijl ook de vierken er wel aan te pas komen. Met hun roeivoeten — vier tenen, alle door zwemvliezen verbonden — kunnen ze behoorlijk "uit de voeten"!

moeilijk te missen tijdens de kweek...

Als jonge vogels voorspoedig moeten groeien, dan is het noodzakelijk, dat de juiste voedingsgrondstoffen daarvoor aanwezig zijn. Naast het zaadmengsel als basisvoeding hoort Cédé eivoer dagelijks aan uw kweekvogels verstrekt te worden.

De controle van al onze produkten hebben we in handen gelegd van Dawe's Laboratories, Chicago U.S.A., St. Niklaas, België.

Cédé vogelvoeders

Tilburg, Langestraat 104, Tel: 013-423156

om het gevangene in te slikken zijn de aalscholvers genoodzaakt naar de oppervlakte te komen en van deze gewoonte profiteren veel wat vissers in sommige delen van Zuid- en Oost-Azië. Zij richten de schollevaarders af om te vissen voor hen te vangen. Om te beletten dat zij deze inslikken, krijgen ze een leren band om de hals. Ik heb wel prauwen gezien, die uitvoeren terwijl minstens tien "kormoranten" op de rand zaten.

Omgekeerde aalscholvers worden op een eigenaardige manier gevoederd. Zij steken hun snabel in de snavel van de oude dieren en "visen" zo het lekkers uit de keel.

Wanneer ze liggen de aalscholvers erg laag op het water. De staart is óf ondergedompeld óf rust op het watervlak. De vingers zijn vrij lange als wijst schuin de hoogte in. Dikwijls zien men niets anders dan de kop, de hals en de nek van de donkere rug. Vrijwel onmerkbaar laten ze zich onder water zakken om daar vervolgens hun prooi na te zetten.

Het verenpakje is niet zo waterafstotend als dat van de meeste andere zwemvogels. Daarom kan men ze vaak op een paal, ducalf of andere verhevenheid zien zitten met de vingers uitgespreide vleugels, om op deze manier de veren te laten drogen. Aan de kust van Cornwall heb ik ze wel bij honderden zien zitten zonnebaden, maar zij hoeven dit niet te doen om bruin te worden. Ze zijn al donker genoeg van zichzelf.

Behalve de namen, die ik al noemde in dit verhaal, kent men deze dieren ook nog als botkol, botskolver (op Texel), waterraaf (in Noord-Brabant), moddergans (in Zeeland) en hier en daar in Noord-Holland, Utrecht en Kampen als rotgans (maar dat is, zoals u allen weet, een héél andere vogel!) Overigens noemt men hem in Friesland ook wel rotgans. Verder kent men hem daar als skolfer, elskolfer, ielgoes, ielgans en kurregans.

Hoe men aan het woord aalscholver, scolver of schollevaar is gekomen, is niet duidelijk. In het Etymologisch Woordenboek van dr. J. de Vries staat vermeld: "... een woord, dat waarschijnlijk uit een ouder **schorver** is ontstaan, dat behoort bij het oudnoorse skarfr, oudhoogduits **scarba**, zo genoemd naar zijn hees geschreeuw en dan behorend bij het middelnederlands **schraven** (krabben, schuren), vergelijk schrabben en schrappen". Het boek "Jacht en Taal" van dr. A. G. J. Hermans schrijft echter: "is dit aar = arend? Of is het woord schollevaar verbasterd uit schovelaar, schoffelaar? Vergelijk het Zweedse skarv en het Engelse shoveler = slopend, lepelbek?"

De kuifaalscholver

Deze vogel, die ook wel gekuifde aalscholver, gekuifde waterraaf en tûtskolver wordt genoemd, heb ik voor het eerst broedend gezien op de rotsen bij Cornwall, waar ook de gewone aalscholvers zaten. Ze nestelen eveneens in kolonies, vaak in gezelschap — echter niet vermengd — van aalscholvers, maar ook wel temidden van andere zeevogels.

De kuifaalscholver is aanzienlijk kleiner dan zijn volle neef, de held van het eerste ge-

deelte van dit verhaal. Van het puntje van zijn haaksnavel tot het uiteinde van de vrij lange afgeronde staart meet hij ruim driekwart meter. Bij donker weer lijkt het dat deze vogel gestoken is in een simpel groenig zwart pakje, maar dat verandert onmiddellijk als de zon er haar stralen op laat spelen. Dan wordt het donkere habijt als het ware omgetoverd in een prachtig bronsgroen tenue, dat een fantastisch mooie weerschijn vertoont, vooral op de fraai groenglanzende hals en de schubachtige rugveren. Het is niet zo verwonderlijk dat men hem elders (vertaald) groene aalscholver noemt. Opvallend is bij volwassen vogels het enigszins naar voren gebogen kuifje op de kruin. Vandaar de namen die ik reeds even noemde. De Britten betitelen deze vogel met Shag, dat niets uitstaande heeft met een bepaalde soort tabak, maar waarschijnlijk duidt op het ruige kuifje, de "shaggy crest". Nu we het toch over namen hebben: phalacrocorax = kaalkopraaf en aristotelis is genoemd naar de beroemde Griekse wijsgeer en natuurkenner Aristoteles (384—322 v. Chr.).

De kuifaalscholver hoort niet tot de Nederlandse broedvogels, maar wordt gerangschikt onder de zogenaamde onregelmatige gasten, "niet in Nederland regelmatig voorkomende

of broedende vogel, welke sedert 1900 me dan 12 maal in Nederland is gesignaleerd doch daar niet ieder jaar voorkomt". De eeuw is hij een keer of vijftientig binnen onze grenzen gezien, hoofdzakelijk in de wintermaanden en, op een paar uitzonderingen na, steeds aan het strand. De broedgebieden strekken zich uit over de kusten van IJsland, de Färöer, Finland, Noorwegen, Groot-Brittannië en Ierland, noordwestelijk Frankrijk, Spanje, Portugal, de kusten van de Middellandse Zee en het noorden van de Zwarte Zee. Op de rotsachtige kusten of eilanden voor liggende eilanden, die zich uit de branding verheffen, in spleten, nissen, holtussen steenblokken, op rotsrichels en dergelijke worden de nesten gebouwd van takken en twijgen, alsmede van veel zeewier, die van binnen worden gevoerd met een aanzienlijke hoeveelheid gras.

Ik vertelde reeds, dat deze vogels doorgaans in kolonies nestelen en vaak temidden van andere zeevogels. Zo heeft men eens waargenomen dat een kuifaalscholver op wacht stond bij een jong van een Noordse stormvogel; terwijl de beide ouders weg waren om snavelkost te verzamelen. De broedgewoonten komen overeen met die van de gewone aalscholver en daarom hoef ik er niet verder over uit te weiden. Wel even dit: ook hier zien we weer dat het jong zijn nog vrij kort snebje in de snavel moet steken, soms zo diep, dat de hele kop erin verdwijnt. Om de inhoud van de krop omhoog te werken maakt het oude dier braakbewegingen en daardoor lijkt het net of het bezig is het kind met huid en veer te verzwelgen. Toen ik daar ook een paar jaar geleden aan de kust van Cornwall naar zo'n tafereeltje stond te kijken, riep een van ons gezelschap plotseling uit: "Kijk nou 'es! Die vogel is bezig zijn eigen baby op te vreten!" Het duurt niet minder dan drie jaar eer het jong geheel

foto: Horst Müller

olwassen is en kan "denken" aan het stich-
in van een eigen gezin.

ok de kuifaalscholver ligt zwemmend erg
jag op het water, maar om te duiken laat
ij zich niet zo onopvallend zinken, zoals de
alscholver pleegt te doen. Dikwijls maakt hij
erst een soort sprongetje, soms zó hoog
at hij geheel vrij van het water is, om ver-
olgens onder de waterspiegel te verdwijnen.
och schijnt hij de kunst van "het onmerk-
aar verdwijnen" ook wel te verstaan. In de
oelige zee maakt hij jacht op vissen, meest-
l "ronde" en gebruikt dan zowel poten als
lerken. Er zijn duiken geregistreerd van
meer dan een minuut. Ook bij deze soort
unnen we geregeld het "zonnebaden" waar-
emen.

Tenslotte nog een vermeldenswaardige bij-
zonderheid: deze scholvers ziet men uiterst
zelden in het binnenland en als men ze er
toch aantreft is het vrijwel zeker, dat ze er
verzeild zijn geraakt door een zware storm.
Nancy Price schrijft in haar aardige boek
"Winged Builders", dat zij eens een kuifaal-
scholver zag, die door een orkaan landin-
waarts was gedreven en strandde in een tuin
bij een huis in het noordelijk deel van Lon-
den. De vogel was door deze "noodlanding"
vrij zwaar gewond, maar werd naar een die-
rentuin gebracht waar hij liefderijk werd op-
genomen en verpleegd. De vogel genas vol-
komen, maar tijdens de verpleegperiode werd
hij uitzonderlijk tam en de lieveling van allen,
die iets met hem te maken hadden.

4 KLEUR- KANARIE

door H. J. Veerkamp

Tot de **klassieke groep** worden gerekend de groene, bruine, agaat en isabel-kanaries. Dit ter onderscheiding van de pastel- en opaalgroep.

De groene kanarie heeft zijn kleur te danken aan drie kleurstoffen. **zwart, bruin en geel**. Het zwarte en bruine pigment bestaat uit melaninekorrels. De zwartmelanine, **eumelanine**, bezit een staafjesvorm en de bruinmelanine, **phaomelanine**, is bolvormig.

De zwarte eumelanine varieert van diepzwart tot donkerbruin en bevindt zich in hoofdzaak in staart en vleugelpennen en vormt de rug en flankbestreping.

De bruinhaamelanine vinden we verspreid in de gehele bevedering, de grootste concentratie vinden we tussen de bestreping aan de toppen der baarden. Gezamenlijk vormen de twee melaninesoorten de **hoofdkleur** of zoals we meestal zeggen de pigmentkleur.

Vermengd met de pigmentkleur vinden we de **geelcarotinoïde**, de vetstofkleur. De vetstofkleur noemen we de **Grondkleur** of **Bijkleur**.

De geelcarotinoïde bestaat uit zeer kleine vetkorreltjes, vandaar de benaming vetstofkleur.

De drie kleurelementen geven bij ons de optische indruk van grauwgroen. De grauwgroene is de stamvader van alle kanarierassen die wij kennen.

Alle factoren waaraan wij de tientallen kleuren en kleurvariaties te danken hebben liggen opgesloten als wildfactoren op hun chromosomen in de kern van de cel. Zolang er zich geen mutaties in het factorenbezit hebben voorgedaan kunnen wij niets weten van de in rusttoestand verkerende factoren. Het ontwaken der factoren, dus het muteren, ontwaren we in een kleurverandering. Het muteren van de kleurfactoren heeft vele malen plaats gehad en heeft ons een inzicht gegeven van het factorenbezit. Aan de hand daarvan gingen we formules opbouwen.

De ongemuteerde grauwgroene kennen we de volgende symbolen toe.

E⁺ enzymefactor, **z⁺** zwartfactor, **B⁺** onafhankelijk verervende bruinfactor, en **G⁺** geelfactor.

De zwartfactor **z⁺** bevindt zich op het **x chromosoom**. Dit houdt in dat de man steeds tweemaal de zwartfactor bezit en de pop éénmaal, zij bezit immers maar een x chromosoom.

De factoren **E⁺**, **B⁺** en **G⁺** zetelen op autosome chromosomen.

De formule van de man en pop schrijven we als volgt:

$$\frac{E^+ (x)z^+ B^+ G^+}{E^+ (x)z^+ B^+ G^+} \text{ (man)} \quad \frac{E^+ (x)z^+ B^+ G^+}{E^+ (y) B^+ G^+}$$

De **E⁺** op beide chromosomen wordt geplaatst voor het **x chromosoom**, zij vertelt ons dat we te maken hebben met een gepigmenteerde.

De zwartfactor z^+ zetelt op het x chromosoom en vererft dientengevolge **geslachtsgebonden**. De factoren B^+ en G^+ liggen op afzonderlijke chromosomen. Het gebruik van de hoofdletter geeft te kennen dat hun mutanten dominant zijn over hun wildfactor.

Het is niet nodig dat we voor het uitwerken van een formule alle lettersymbolen gebruiken. Omreden dat we werken met gepigmenteerden kunnen we E^+ achterwege laten. Ook B^+ en G^+ kunnen we weglaten. We trachten steeds zoveel mogelijk de vereenvoudigde vorm van een formule te gebruiken. Dan pas gebruiken we een symbool indien dit voor de uitwerking van een schema wordt vereist. We gebruiken alleen de symboliek van het meest sprekende kenmerk. Bij de groene is dit de zwartfactor, z^+ .

De paring groene man x groene pop geeft het volgende beeld te zien.

$$\frac{(x)z^+}{(x)z^+} \times \frac{(y)z^+}{(y)z^+} = 50\% \frac{(x)z^+}{(x)z^+} = 50\% \frac{(x)z^+}{(y)}$$

Heel makkelijk zoals u ziet. We hebben het te maken met de geslachtsgebonden vererving. De man geeft zijn factoren over aan de zonen en dochters. De pop alleen aan haar zonen. Zij bezaten beide geen gemuteerde factoren, de uitkomst blijft gelijk aan het ouderpaar. De gelijke paring laat ons nog niet veel zien van de geslachtsgebonden vererving.

De ongelijke paring van bruine man x groene pop geeft een meer tastbaar bewijs.

De bruine kanarie bezit dezelfde factoren als de groene, zijn kleur heeft hij te danken aan de mutatie van de zwartfactor z^+ . Inplaats dat de eumelanine zich ontwikkelt tot zwart gaat de oxydatiegraad niet verder als donkerbruin. Dit geven wij aan met z . Wij weten nu al direct dat z recessief is tegenover z^+ . In kwekersterm zeggen we groen is dominant over bruin. De bruine kanarie bezit dus twee soorten bruin, a : de getransformeerde zwartmelanine in bruinmelanine en de bruinphaomelanine (B^+).

De andere factoren zijn onverandert gebleven, voor het schematisch uitwerken van een paring kunnen we dus volstaan met gebruik van z .

$$\text{De bruine man is dan } \frac{(x)z}{(x)z} \text{, de pop } \frac{(y)z^+}{(y)}$$

Bruin x bruin, gelijk x gelijk geeft alleen gelijken.

$$\frac{(x)z}{(x)z} \times \frac{(y)z}{(y)z} = 50\% \frac{(x)z}{(x)z} = 50\% \frac{(x)z}{(y)}$$

Bij de paring van bruine man x groene pop krijgen we een aanschouwelijk voorbeeld van de geslachtsgebonden vererving, de dominantie van groen over bruin.

$$\begin{aligned} \frac{1 (x)z}{2 (x)z} \times \frac{3 (x)z^+}{4 (y)} &= 50\% \frac{1 (x)z}{3 (x)z^+} \quad \frac{2 (x)z}{3 (x)z^+} \text{ (groen)} \\ &= 50\% \frac{1 (x)z}{4 (y)} \quad \frac{2 (x)z}{4 (y)} \text{ (bruin)} \end{aligned}$$

De gameetcombinaties 1-3 en 2-3 bezitten z^+ en z , de zwartfactor die zij van moederszijde kregen is bepalend voor hun phenotype groen, want z^+ is dominant over de bruinfactor z die de vader hun toebedeelde. Deze groene zonen zijn dus split voor bruin.

De dochters, 1-4 en 2-4 kregen de bruinfactor z van vader, hun moeder schonk hun het y chromosoom. Paren we een groene/bruin man aan een bruine pop dan fokken we zowel groene als bruine mannen, groene en bruine poppen.

$$\begin{aligned} \frac{1 (x)z^+}{2 (x)z^+} \times \frac{3 (x)z}{4 (y)} &= 25\% \frac{1 (x)z^+}{3 (x)z} \text{ groen, } 25\% \frac{2 (x)z}{3 (x)z} \text{ bruin,} \\ 25\% \frac{1 (x)z^+}{4 (y)} \text{ groen, } 25\% \frac{2 (x)z}{4 (y)} \text{ bruin.} \end{aligned}$$

De combinatie 1-3 is groen, bezit van z^+ en z . Door bezit van de bruinfactor z hebben we een groene man split voor bruin.

De bruine man 2-3 is homozygoot, hij kreeg van beide ouders z .

De dochters kunnen z^+ of z bezitten, derhalve zijn zij groen of bruin. Een pop is altijd homozygoot voor

use!

De,

haar pigmentkleur, steeds bezit zij de gesichtsgebonden factoren éénmaal.

Speciaal herhaal ik dit nogmaals, zodat we dit goed onthouden.

De nu volgende schema's geven u daar weer een beeld van.

Groene man x bruine pop.

$$\frac{(x)z^+ \times (x)z}{(x)z^+ (y)} = 50\% \frac{(x)z^+}{(x)z} \text{ groen/bruin,}$$

$$50\% \frac{(x)z^+}{(y)} \text{ groen.}$$

Groene/bruin man x groene pop.

$$\frac{1 (x)z^+}{2 (x)z} \times \frac{3 (x)z^+}{4 (y)} = 25\% \frac{1 (x)z^+}{3 (x)z^+} \text{ groen,}$$

$$25\% \frac{2 (x)z}{3 (x)z^+} \text{ groen/bruin}$$

$$25\% \frac{1 (x)z^+}{4 (y)} \text{ groen, } \frac{2 (x)z}{4 (y)} \text{ bruin.}$$

Verdere uitleg over deze schema's kan ik achterwege laten, zij spreken voor zichzelf. De volgende maand gaan we weer een tredje hoger en zullen we het erfelijke verloop van de agaath en isabel bekijken.

WILDE PLANTEN: EEN BRON VAN VOGELGEZONDHEID I

In aansluiting op het artikel in het septembernummer van 1973 wil ik u nog wat wilde-plantenkennis doorgeven waardoor u met nog meer genoegen uw vogelliefhebberij kunt beleven.

Grote Weegbree (*Plantago major*)

Smalle Weegbree (*Plantago lanceolata*)

Verklaring van de familienaam: het Latijnse planta pedis betekent voetzool. Verklaring van de soortnamen: major is groter (ten opzichte van de andere soorten), lanceolata is lancetvormig (blad).

Volksnamen: Betenblad, Geneesblad, Hondemiesbladeren, Kankerbloem, Knienebladen, Konijnbladen, Lepelblad, Mannetjesplantje (Smalle weeg-

bree), Molstaart, Rottestirt, Ribbeblad, Roggebroekjes, Treewegen, Vrouwjesplantje (Grote weegbree Weegbladeren, Wegeblaren, Wegtree, Weversbladen Waterblad, Wijkerblad.

In Engeland o.a.: Bird's meat, Bird seed, Cana seed, duidend op het gebruik van de zaden als voer.

Voorkomen: Weegbreesoorten komen over de gehele wereld voor. De Grote Weegbree stelt hogere voedsel-eisen en is een karakteristieke tredplant komt veel voor in belopen weiden en wegranden ontbreekt echter op maailanden. De Smalle Weegbree die veel minder eisen stelt, vindt men in bijna alle hooilanden en weiden.

Bij beide soorten hebben de zaden een slijmerig omhulsel, waardoor ze aan de voeten van mens en die blijven kleven en op deze wijze zeer verspreid kunnen worden.

Bloeitijd: Grote Weegbree: juni - herfst

Smalle Weegbree: april-oktober.

Uiterlijke kenmerken: het zijn overblijvende planten met langvezelige wortelstok.

Grote: hoogte 10-15 cm. Alle blaren staan in een wortelrozet, zijn bijna rond of eivormig, parallelnervig, lang gesteeld. Bloemen in lange, cilindrische aren, dikwijls 1 dm of langer, aan een vaak lang steel.

Smalle: hoogte 10-45 cm. Stengels gegroefd. Bladen staan eveneens in een wortelrozet, ze zijn echter lancetvormig. Bloemen in korte, gedrongen aren echter wel aan lange steel.

Eigenschappen: de blaren werden veel gebruikt tot genezing van verwondingen door ze gekneusd op de wonden te leggen.

Hennepetel

Paardebloem

Perzikkruid (*Polygonum persicaria*)

Familie van Zuring, Rabarber en Berk.

Het geslacht *Polygonum* (veelknopigen) bestaat uit ca. 200 soorten die vaak over de gehele wereld zijn verspreid, maar het meest in de gematigde lucht-reken voorkomen.

De soort *persicaria* komt in heel Europa voor en wordt het meest gevonden op bouwlanden en langs wegkanten (op stikstofrijke gronden). De plant wordt meestal ongeveer een halve meter hoog (20-90 cm), heeft roze bloempjes die in dichte trosjes bijeenstaan en aardig contrasteren met de smalle blaadjes, die een kenmerkende zwarte vlek vertonen.

Perzikkruid

Ganzevoet

Etymologische verklaring: familienaam komt uit het Grieks en betekent veelknopige. De soortnaam komt van het Latijnse woord voor perzikboom (gelijkenis van bladvorm).

Folksnamen: Jezusgras, Krodde, Platsied, Reaskonk, Tobeen, Roodbeen, Roodskonk, Roodpoot, Roodsinkel, Reek, Wilde Wilg, Bitterkelk, Ruits, Wilde Krodde, Vloekruid, Reuts, Ritse, Rutte, Wilgeblad, Wilde Wene, Wilde Wis, Wilde Widau, Rowilg, Christuskind, Bloedblad, Kruisblad, Roodsel, Platte Krodde, Brutjes, Smeerschinkel.

Voor geneeskundige doeleinden werd het Perzikkruid onder meer gebruikt bij buikloop en als samenrekkend middel, maar ook als wondkruid; men liet nl. het sap op de wond druppelen. Ook legde men het gekneusde blad op de wonden.

De zaden zijn aan te bevelen om de vogels door de hui te helpen. Inlandse zaadeters, maar ook veel vrachtvinken, eten de zaden meestal graag.

Melganzevoet (*Chenopodium album*) = Grote Melde. Behoort tot de pionierplanten, men vindt ze dus op nieuwe terreinen, b.v. bij wegeaanleg en bouwrijp maken van gronden, en overigens op ruigten en ruïnesstortplaatsen.

Familie van de bieten en van spinazie.

De geslachtsnaam *Chenopodium* komt uit het Grieks, betekent ganzevoet en heeft betrekking op de blad-vorm die vele soorten van dit geslacht vertonen.

De meest voorkomende soort is de Melganzevoet, die vrijwel over de hele wereld is verspreid en zeer variabel is in verschijningsvorm afhankelijk van grondsoort, vruchtbaarheid van de grond, standplaats en temperatuur.

Bloeitijd: van juli tot oktober.

Hoogte: 20-150 cm, meestal vertakt.

Folksnamen: Blauwe Melde, Luizemel, Luusmelde, Luzemilte, Stokmelde.

De bladen van de Melganzevoet werden vroeger vaak gebruikt als groente, de zaden ervan als gruten en als bijmenging voor broodgraan.

Herkenning: blaren zeer verschillend van vorm, onregelmatig getand, de bovenste gaafrandig, aan de bovenkant dofgroen, de onderkant wit-melig bestoven, bloemen in trosjes tot aren of pluimen verenigd, zaden glanzend.

De zaden worden door vrijwel alle inlandse vogels gegeten, ook vrachtvinken en parkieten eten deze zaden erg graag.

Wist u overigens dat het gebruik van wilde planten in de huishouding ook al ingang heeft gevonden? Wat voorheen door als excentriek bestempelde lieden al met veel plezier werd gedaan, wordt tegenwoordig in allerlei kruiden- en kookboeken aanbevolen.

Het plukken van de kruiden in de nabijheid van auto-wegen wegens het gevaar van loodverbindingen uit de uitlaatgassen wordt in die publikaties terecht ten sterkste afgeraden.

Voor gebruik als groente komen in aanmerking: Brandnetel (de malse lichtgroene toppen), Brave Hendrik, Grote Melde (Melganzevoet), Klein Hoefblad, Paardebloem, Vogelmuur, Zuring.

Als toekruiden worden in sla en soepen verwerkt: Brandnetel (jonge toppen), Duizendblad (jonge blaadjes), Ereprijs, Hondsdraf (familie van Thijm en Rozemarijn), Herderstasje, Madeliefje, Weegbree (zowel de grote als de smalle).

Verder hebben Rozebottels en Vlierbessen diverse gebruiksmogelijkheden.

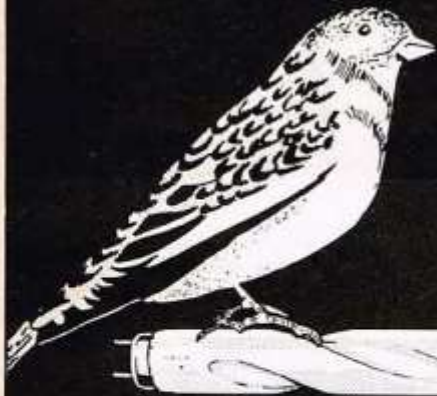
Gierst en Boekweit schijnen in de moderne keuken opnieuw hoge ogen te gaan gooien.

Soit: de geïnteresseerde lezers zal het niet veel moeite kosten achter de reeds uitgeknipte recepten te komen. Een en ander heb ik echter opgenomen om te bevorderen dat de wellicht bij echtgenotes of moeders aanwezige weerstand bij het afstaan van een stukje tuin o.d. wordt weggenomen nu men ziet dat het genoeg van het verzamelen en kweken van wilde planten niet alleen gaat in de richting van de vogelliefhebbers maar ook ten goede kan komen aan de huisvrouwen.

Fauna vit

Sabri Oosterhout Nb.

HET *natuurlijke* CONDITIE-TONICUM VOOR VOGELS

ZONLICHT

UIT UW STOPKONTAKT
DAT IS ...

TRUE-LITE

voor gelukkige vogels

De enige – gepatenteerde – buislamp met het volledige zonnenspectrum incl. het heilzame ultra-violet. Onontbeerlijk voor de vitaliteit van Uw vogels. TRUE-LITE past in normale balkarmaturen van 15, 20, 30 en 40 W.

Vraag inlichtingen bij de dierenhandel of de importeur:
HARTEVELD HOOS & HEIJERMANS B.V.
Mathenesserlaan 299 - Rotterdam - Tel. (010) 23 58 35

A. P. v. GILS - Abcovenseweg 19 - Goirle
Telefoon 04247 - 1579 - 1328

Binsenstrildes	35,— p.p.	Goudvoorhoofdbladvogel	55,— p.st.
Spitsstaart amadines	35,— p.p.	Shamaliesters	55,— p.st.
Diamantvinkjes	45,— p.p.	Goudkopbeo's	20,— p.st.
Gordelgrasvinkjes	35,— p.p.	Pagoda spreuwen	19,— p.st.
Cerus amadines	35,— p.p.	Kl. Glansmerels	35,— p.p.
Driekleur pap. am.	45,— p.p.	Glansspreuwen	20,— p.st.
Roodkop pap. am.	125,— p.p.	Eksterspreuwen	20,— p.st.
Binchonow astrildes	50,— p.p.	MIDDELBEO'S	75,— p.st.
Gould amadines R.k.	65,— p.p.	Gioster Kanaries	40,— p.p.
Gould amadines Z.k.	85,— p.p.	Lizard Kanaries	65,— p.p.
Grijze rijstvogels	12,50 p.p.	Frisé Kanaries	75,— p.p.
Witte rijstvogels	45,— p.p.	Chin. Dwergkwartels	10,— p.p.
Grijze zebra vinkjes	9,— p.p.	Zilver kwartels	15,— p.p.
Witte zebra vinkjes	10,— p.p.	Isabel kwartels	15,— p.p.
Brillenvogeltjes	22,50 p.p.	Lazulivinkjes	22,50 p.st.
Mozambiëksijsjes	11,— p.p.	Indigo vinkjes	20,— p.st.
Edelzangers	11,— p.p.	Regenboogvinkjes	22,50 p.st.
Blauwfazantjes	9,— p.p.	Mex. Nonpareils	22,50 p.st.
Driekleurnonnen	8,— p.p.	Rode Kardinalen	25,— p.st.
Muskaatvinkjes	7,50 p.p.	Roodoor bulbullis	17,50 p.st.
Tigervinkjes	9,— p.p.	Kala bulbullis	17,50 p.st.
Groene tigervinkjes	25,— p.p.	Grasparkieten	9,— p.p.
Witkopnonnen	9,— p.p.	Deensbonte parkieten	10,— p.p.
Bandvinkjes	8,— p.p.	Vakparkieten	35,— p.p.
Napoleons	8,— p.p.	Roodrugparkieten	50,— p.p.
Oranjeakjes	10,— p.p.	Bourks parkieten	50,— p.p.
Blauw Gr. R. staartjes	12,— p.p.	Halsband parkieten	30,— p.p.
Ekstertjes	7,50 p.p.	Pruimkopparkieten	45,— p.p.
Ind. Nonpareils	15,— p.p.	GRIJZE ROODSTAART Pap. v.a.	175,— p.st.

Verder vele soorten vogels, steeds wisselende voorraad.

Wij vragen alle soorten Australische vinken voor onze Export. Ook grasparkieten enz. enz.

Verzending rembours kistjes / 2,50.

Geopend in de week van 8.30 tot 12.00 uur, 13.30 tot 6 uur, zaterdag tot 5 uur. Zondags van 10 tot 12 uur.

Vracht rekening koper.

EUROPESE VOGELS KWEKEN OOK

door D. den Hoed

Als natuurliefhebber voelde ik me, toen ik startte met het houden van vogels, erg aangetrokken tot Europese vogels.

De eerste jaren bestond mijn vogelruimte uit een bonte buitenvolière met nachthok om de diverse roedkooien voor de kweek van bastaarden van lidzang met kanarie. De buitenvolière was bevolkt met diverse soorten Europese koolvogels en kanariepoppen. De resultaten waren echter niet overweldigend.

Het afgelopen jaar heb ik enkele wijzigingen aangebracht in het onderkomen van de vogels. Bij een bezoek aan een ervaren kweker en keurmeester van Europese vogels in St. Truiden (België), wist deze me te overtuigen dat de kweek van Europese vogels betere resultaten oplevert als men per volièrè of vlucht één koppel vogels huisvest.

Van mijn buitenvolière maakte ik vier kleine, met lastic golfplaten overdekte volièrès van 1,5 m breed, 0,75 m diep en 2 m hoog, terwijl ik in de schuur drie volièrès maakte van dezelfde afmetingen. De buitenvolièrès beplante ik met vlier en brandnetels (goed tegen darmstoornissen) en de tussenwanden werden van rietplaten gemaakt, terwijl ik als nestgelegenheid zowel in de buiten- als in de binnenvolièrè bossen heide ophing, die ik van onderen en aan boven bij elkaar had gebonden.

In de buitenvolière huisvestte ik een koppel groenlingen, een koppel putters, een koppel Europese kanaries (Girnitz) en een koppel sijzen. Binnen een sabelgroenling met twee groene groenlingpoppen en een koppel goudvinken.

De buitenvolièrès waren zodanig gemaakt dat het nogelijk was de vogels te voorzien van eten en drinken zonder zelf in de volièrès te komen.

De vloer bestond binnen uit beton met rivierzand erop en buiten gewoon uit „zwarte grond”.

Alle vogels kregen een mengsel (1:1) van „wildzangzaad” en onkruidzaad. De goudvinken en de groenlingen bovendien een zaadmengsel van safflorpitjes, witte en gestreepte zonnepitten en wat hennep bij.

De vogels kregen bovendien één keer per week krachtvoer, waarvan in dit artikel de samenstelling volgt.

In elke vlucht hing sepia en voldoende grit en eierschalen.

De beschrijving van de kweek volgt hieronder.

Goudvinken: deze vertonen eind april kweekneigingen. De man neemt herhaaldelijk enkele grashalmen of takjes heide in zijn bek en gaat hiermee naar de pop toe. Hij danst dan voor de pop, laat de strootjes weer vallen en begint te zingen en te lokken. Na deze liefdesverklaringen, de zgn. balts, volgt, indien de pop de partner wil, de paring. Spoedig daarna begint de nestbouw in één van de in de hoeken van de volièrè aangebrachte heidebossen, waar de man de pop naar toe heeft gelokt.

Het nestmateriaal voor de fundering van het nest bestaat uit mos, gras, stukjes heide en worteltjes. De binnenzijde wordt met **zwart!** nestmateriaal (koele- en paardeharen) bekleed.

Zwart nestmateriaal neemt de goudvink omdat de kleur van de jongen zwart is.

Het eerste ei vond ik op 3 mei kapot op de grond. Mijn teleurstelling was echter de volgende dag vergeten, toen het tweede eitje keurig in het nest lag. Het aantal eieren werd drie, en de jongen kwamen op 20 mei uit.

Het voer bestond in de week vóór het uitkomen van de eieren uit mierenëieren, onrijpe onkruidzaden en opfokvoer, bestaande uit 2 hardgekookte eieren en ongeveer 3 theekopjes vis. De vis werd 5 min. gekookt.

Gebruikt kan worden schelvis, kabeljauw e.d. (diepvriesvis is het gemakkelijkst). Het geheel wordt geprakt en daarna overgoten met 2 kopjes water, waarin basterdsuiker is opgelost (3 eetlepels).

Het geheel wordt nog eens goed door elkaar gedaan, en daarna kan men beschuitmeel en bam-bix toevoegen om het voer rul te maken.

Het opfokvoer kunt u voor enkele dagen tegelijk klaarmaken en in een plastic doos in de koelkast zetten (opgepast met te koud voeren, darmstoornis!). Elke keer als het voer wordt gegeven, mengt men er wat gekiemd negerzaad doorheen. Dit om het opgeven van het voer door de oudervogels te stimuleren.

De eerste 4 dagen gaven de goudvinken hun jongen veel mierenëieren en een klein beetje opfokvoer. Bij

inspectie bleek dat de jongen goed sperden. Ze hadden weinig voedsel in de krop, een teken dat ze het juiste licht verteerbare voedsel kregen. Dus geen reden tot ongerustheid, zolang de kleur binnen in de bekjes maar donkerrood blijft. Na 4 dagen werd het opfokvoer meer aangesproken en kregen de miereëlers minder belangstelling. Het was nu ook gemakkelijk om het voedsel in de kropjes te zien zitten. Het is duidelijk dat de jongen op deze leeftijd al wat minder licht verteerbaar voedsel kunnen gebruiken. De jongen groeiden voorspoedig. Ze verlieten op 5 juni het nest. De pop had alweer in een van de andere heidebossen een nestje gemaakt, waarin 7 juni het eerste eitje werd gelegd. De man voerde nu bijna alleen de jongen, waarbij veel onrijpe onkruidzaden werden gegeven.

De jongen werden op de 7e dag geringd met een kanariering (2,9 mm) waaromheen een stukje ventielslang was gedaan om te voorkomen dat de oudervogels de ring eraf haalden.

De jonge goudvinken zijn bruinachtig van kleur en zijn nu (eind aug. '73) volop in de rui.

Vanaf de tijd dat de jongen zelfstandig waren, kregen ze geen groenvoer meer, om darmstoornissen te voorkomen.

Putters: ze vertonen half mei kweekneigingen. De man zingt veel en zwiept met zijn staart. De pop antwoordt, zoekt intussen een nestgelegenheid uit en roept de man om te komen kijken. Het nestje werd gemaakt in een grote bos takken en heide. De pop sleept alleen met nestmateriaal; gras, mos, wit koeiehaar, stukjes watten en paardebloempluis. Het nestje was na enkele dagen klaar, en op 30 mei lag het eerste ei erin. Er volgden daarna nog 5 eieren. Het broeden begon na het leggen van het 3e ei, en de eerste 3 jongen kwamen op 13 juni uit. De drie daaropvolgende dagen ieder één. Het voer tijdens de opfok en een week ervoor be-

foto: Raaymakers

stond uit opfokvoer (zoals vermeld), en onrijpe c kruidzaden, zoals de zaden van de paardebloe herderstasje, kruiskruid en melkdistel.

De jongen werden op 29 juni geringd met een 2 mm ring (omhuld met ventielslang). Het laatste u gekomen jong was na enkele dagen dood, want h was te veel achtergebleven bij de andere. De groeiden voorspoedig op, zijn nu volop in de rui krijgen, ter bevordering van een mooie kopklet veel onrijp distelzaad.

De Europese kanaries (Girnitz) hebben twee jonge grootgebracht.

De groenlingen elk 3 nesten van 4 jongen en c sijnen hebben één nest van 5 jongen gehad, d waarschijnlijk door de warmte (30° C) in de eers week van juli zijn doodgegaan.

U ziet, een aardig succes met Europese vogels.

Het opfokvoer is een beproefd recept van een e varen kweker, een kennis van mij, en is veel gemakkelijker dan het voeren van spinnen, slakjes en lui waarvan de laatste nogal vaak in boeken wordt aar bevolen.

Immers, het gaat in de eerste levensdagen van d jonge vogel om voldoende dierlijke, licht vertee bare eiwitten.

Vis is in dit opzicht even goed als moeilijk te vange insekten. Toevoeging van bastaardsuiker dient or bederf tegen te gaan, al zal op erg warme dage 's middags de vrouw des huizes wat vers opfokvoe moeten geven.

In België zijn de groenvinken gedomesticeerd, e men heeft er hele cultuurstammen van. Zo moet he met bovenbeschreven vogels en de andere koo vogels ook mogelijk zijn.

In de voliëre geboren en grootgebrachte vogel gaan veel gemakkelijker tot voortplanting over da hun ouders zouden doen.

In de voliëre geboren vogels brengen meer jonge groot dan soortgenoten in de natuur, zodat bij ee gerichte kweek door de liefhebbers van Europes vogels (in het bijzonder de kooivogels) op deze ma nier spoedig veel liefhebbers zelfgekweekte Euro pese vogels bezitten. Men hoeft dan geen vogel meer uit de natuur te halen, maar in geval va nood zou men gekweekte vogels bij wijze van proe juist eens kunnen vrijlaten om te proberen wat daar van de uitvloed is bij een te ver teruggelopen vogel stand.

Probleem voor de toekomst, als men denkt aan de dode vogels vanwege het door de mens veelvoudi ge gebruik van gif bij de gewassen, boomgaarden wegbermen e.d.

De keren waarbij ik dode jongen (met volle krop pen) heb aangetroffen in de zgn. „vrije” natuur zijr legio, en ik kan, en met mij velen, nog steeds nie begrijpen dat het in leven houden en kweken var vogels door een liefhebber een misdaad is, en da het overvloedige gebruik van gif en de uitwasser van sommige jagers wel worden toegestaan.

Maar ergert u niet, verwondert u slechts, kweekt de toegestane kooivogels en wordt vooral lid van de speciaalclub van Europese vogels en hun hybrider (zie het adres voor in uw blad).

BASTAARDERING MET DE JAPANSE MEEUW

door W. Beckmann

Witten

Genetisch zou een zuiver witte de formule moeten hebben, maar door de onvolledige werking van de b^+ factor zijn vogels met deze formule flets wit of vuil wit. De zuiver witten die we op de markt bezitten hebben een andere genetische samenstelling, namelijk wel de bontfactor. Door het selectief doorkweken van bont x bont zijn op den duur deze zuiver witten ontstaan, maar deze witten maskeren de

afkomst: Van Boeken

normale kleurfactoren donkerbruin - roodbruin - mokka - grijs en geel. Theoretisch zouden dus genetisch twee geheel verschillende witten bestaan, in de praktijk komt het er echter op neer dat we de witte meeuw zonder bontfactoren (dus b^+) voorlopig nooit zuiver wit zullen kweken. De zuivere witte meeuw is dus een geselecteerd produkt uit bont.

De bonten en witten uit bont

Algemeen wordt aangenomen dat de Japanse meeuw de gedomesticeerde vorm is van het spitsstaartbronzemannetje, maar het spitsstaartbronzemannetje zoals wij die kennen, toont geen bont in de bevedering. De bontvorming bij onze Japanse meeuw is dus een mutatie die zich gedurende het domesticatieproces heeft ontwikkeld.

Een zelfde proces heeft zich ook bij de kanaries voorgedaan; de oorspronkelijke wilde kanarie toonde ook geen bont in het verenpak, maar in de loop van de honderden jaren hebben zich uit vogels met enkele bonte vlekjes op den duur door selectieve kweek zuivere ongepigmenteerde kanaries ontwikkeld. Bij de grasparkieten zien we iets dergelijks. Daar hebben we het verschijnsel van op zijn minst twee geheel onafhankelijk van elkaar verervende bontfactoren, nl. een recessief en een dominant verervende vorm. Gaan we deze twee bontfactoren combineren in één vogel, dan krijgen we zuivere pigmentloze vogels. Bontvorming is dus niets nieuws

en is door selectie uit te breiden tot geheel pigmentloze vogels, wat ook bij de meeuwen is gebeurd. Bij de meeuwen kunnen we trouwens ook niet met alle zekerheid stellen dat de bontvorming maar van één stel erfelijke factoren afhankelijk is; het is best mogelijk dat zich gedurende het domesticatieproces meerdere bontmutaties hebben voorgedaan, maar dit laat ik voorlopig in het midden.

Laten we eerst eens kijken hoe het komt dat bontvorming kan optreden. Welke processen liggen daaraan ten grondslag en hoe worden deze veroorzaakt? De melaninevorming in de bevedering vindt plaats door een chemische reactie van het aminozuur tyrosine en het enzym tyrosinase. Het animozuur tyrosine wordt door de pigmentcellen (melanoblasten) aangevoerd naar de veerzakjes. Om die veerzakjes bevindt zich een zone cellen, die men de zone van differentiatie noemt. In een deel van die cellen bevindt zich het enzym tyrosinase; als het tyrosine nu met het tyrosinase samenkomt, ontstaat er een reactie waardoor het kleurloze tyrosine gaat oxyderen en waardoor het melanine ontstaat. Ontbreekt nu het enzym tyrosinase in de cellen van de zone van differentiatie, dan treedt er geen oxydatie op van het tyrosine, dus wordt er geen melanine gevormd en blijft het veertje, dat uit dat betreffende veerzakje groeit, kleurloos. (Uitvoeriger is deze stof behandeld in mijn artikelenreeks „Grootte en type van de grasparkiet“, art. 5.)

Bij de bonten zien we echter dat het ontbreken van tyrosinase slechts bij een deel van de veerzakjes optreedt (de veerzakjes waaruit zich dus de witte veren ontwikkelen), in het andere deel van de veerzakjes (waaruit de gepigmenteerde veren groeien) wordt door de aanwezigheid van het enzym tyrosinase wel het tyrosine geoxydeerd. De zone van differentiatie rondom de veerzakjes bestaat a.h.w. uit een massa chemische fabriekjes, waarin vele chemische reacties plaatsvinden.

De pigmentcellen (melanoblasten) voeren de grondstof aan (het tyrosine in kleurloze vorm). Deze komt in de chemische fabriekjes in de zone van differentiatie en ondergaat door toevoeging van het tyrosinase een chemisch proces waardoor de grondstof kleur aanneemt. Deze dan gekleurde melanoblasten (die men nu melanocyten noemt) komen in het keratine van de zich ontwikkelende veer, hetzij als zwart- of zandkleurig bruine eumelanine of als roodbruin phaeomelanine.

De constructie en de werking van deze chemische fabriekjes in de zone van differentiatie worden echter bepaald door een samenspel van erfelijke factoren. Bij de Japanse meeuw en vele andere vogelsoorten zien we dat de verschillende delen van de veer verschillende soorten melanine bevatten, bijv. roodbruin phaeomelanine in de baarden en zwart eumelanine in de haakjes. Ook de reductiefactoren verrichten hun werkzaamheden via deze zone van differentiatie, of onafhankelijk op de vorming van het eumelanine of het phaeomelanine, of totaal op beide melaninesoorten tegelijk. De afwezigheid van het enzym tyrosinase verhindert de oxydatie van zowel het eumelanine als het phaeomelanine. De afwezigheid van het enzym tyrosinase houdt echter niet in dat ook de toevoerbron van het melanine door deze mutatie aangetast wordt. De melanoblas-

ten blijven nog steeds de grondstof tyrosine afvoeren naar de zone van differentiatie. Dit kleurloze tyrosine wordt dan niet geoxydeerd en komt kleurloos in het keratine van de veer (dus witte veren). **Waar het hier om gaat is het feit dat zelfs een witte vogel altijd zijn in erfelijke aanleg aanwezige kleurfactoren kan doorvererven naar zijn (of haar) nageslacht.** Zodra in dat nageslacht door een juiste omgeving weer tyrosinase in de cellen wordt gevormd gaan de kleurfactoren die hij van zijn witte ouer heeft geërfd, weer een rol spelen. Zeer simpel gezegd, een witte vogel uit de bontserie maskeert aanwezige kleurfactoren, hetzij donkerbruin-mokk, roodbruin of grijs. Straks met de vererving gaan we daar nader op in.

Nu de vraag hoe het komt dat een deel van de cellen in de zone van differentiatie wel tyrosinase bevat en een ander deel niet. M.a.w.: hoe komt het dat een deel van de veren wit is en een ander deel gepigmenteerd.

Met het beantwoorden van deze vraag moeten we met waarschijnlijkheden en hypothesen aankomen. Uit ervaring weten we dat niet één bontpatroon erfelijk vastligt, wel zien we echter dat een bontpatroon zo om en nabij doorvererft. Dhr. Rook ziet kans om ieder jaar weer opnieuw met stammen bonten van een bijna gelijk bontpatroon op de markt te verschijnen. Hij heeft dan ook jarenlang op dat ene bontpatroon geselecteerd, maar nog heeft hij na al die jaren een zeker percentage jongen waarbij dat bontpatroon wel om en nabij gerealiseerd wordt, maar toch enkele wijkingen tonen in dat patroon. Op die manier bereikt dat in bepaalde veervelden het tyrosinase geheel uit de cellen van de betreffende veerzakjes zijn gekweekt, en dus is een tamelijk grote rege maat in het gewenste bontpatroon bereikt.

Het ontstaan van cellen zonder het enzym tyrosinase is voor een bepaalde vogelsoort een defect in het genenpatroon, want de oorspronkelijke wildvorm (het spitsstaartbronzemannetje) toonde geen bontpatroon. In een andere vogel, bijv. de driekleurmerg zien we in de wildvorm reeds witte veervelden. Deze witte veervelden vererven constant door, en deze bontvorming (het ontbreken van tyrosinase in de veerzakjes) ligt dus erfelijk vast. Bij de bonte meeuw treedt er dus een defect in het genenpatroon op. Dit defect bepaalt zich maar tot een deel van de cellen van differentiatie, maar vererft niet constant in het beginstadium van de embryonale ontwikkeling van de vogel, dus al reeds enkele uren na de bevruchting, als de cellenvermeerdering een aarvang heeft genomen, ontvangen sommige van die cellen, die in een later stadium de zone van differentiatie gaan vormen, de mogelijkheid tyrosinase te vormen en andere cellen niet.

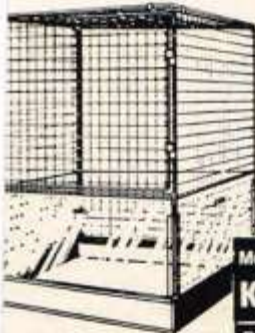
Deze cellen bevinden zich over de gehele bevederde oppervlakte van de huid. Deze eerste cellen, die migreren naar hun plaats van bestemming, zijn a.h.w. de moedercellen; door de somatische celdeling re produceren ze zich. Dus de cel die wel tyrosinase kan vormen, deelt zich in tweeën; deze twee delen zich weer, enz. In de te vormen huid in de omgeving van die moedercellen vormen zich dus alleen cellen die tyrosinase vormen. Maar naar andere plaatsen in de huid zijn cellen gemigreerd die niet in staat zijn tyrosinase te vormen, ook deze vermeerderen

d.m.v. de somatische celdeling en vormen in omgeving cellen zonder tyrosinase. Ergo, op plaats groeien dus witte veertjes, terwijl op die ere plaatsen gepigmenteerde veertjes groeien. gaat er dus om: naar elke plaats migreren in beginstadium van de embryonale ontwikkeling moederzellen met, en de moederzellen zonder sinase. Dat is de eerste vraag. Misschien niet interessant voor de praktische kweker, maar wel belangrijk om op den duur een inzicht te geven in de bontvorming. Onze tweede vraag is: de kweker invloed uitoefenen op het bontpatron, en zijn er, naast het bekende bontpatron, er nu op de t's successen wordt behaald, fere bontpatronen mogelijk, zoals bijv. een jaar acht geleden in de standaard omschreven?

NIUW! PARADISO - KOMECO ZELFBOW VOLIERES

Geheel metalen zelfbouw kamervolières van genormaliseerde elementen. Steeds uit te breiden en onder te verdelen. Twee standaard-uitvoeringen met on-eindig veel combinatiemogelijkheden. Het past altijd! Gegarandeerd!

PARADISO-KOMECO VOLIERE geen kool, maar een echte vogelwoning!

Roestvrij, morsvrij, en hygiënisch. Waterdichte schuiflade. Gemakkelijk toegankelijk, veilig af te sluiten. Geen zichtbelemmering!

Montage? Het werk van een ogenblik. Geen gereedschappen nodig!

Stuur de BON of schrijf een briefkaart aan:

Metalwarenfabriek Hulskamp n.v.
KOMECO-DIVISION
POSTBUS 52 te ALKMAAR

PARADISO **BON** Zend mij Uw rijk geïllustreerde prospectus met technische beschrijving en prijslijst van de **PARADISO-KOMECO ZELFBOW VOLIERES**

Naam:

Adres:

Plaats:

OLIERE

"VERAKA"

Specialiteit in tentoonstellingskooien voor pelsdieren, pluimvee en vogels - Voorfronten in alle maten - Tevens opvouw-bare kooien voor honden, katten, duiven, papegaaien etc.

Bondskooien - Hooiruiven - Voerbakjes

Alles gepuntlast - 100% service.

"VERAKA"

Markstraat 17 - Telefoon 01693 - 1448
Terheijden N.Br.

Wilt u volop gezonde jongen kweken?

Geef de oudervogels dan dagelijks

OPFOKVOER „K.O.”

Licht verteerbaar

Volledig gevitamineerd

Bevat alle bouwstoffen

Ook verkrijgbaar in een samenstelling MET ZUIVER PLANTAARDIG CAROTEEN voor alle roodfactorige vogels.

Verkrijgbaar bij Uw speciaalzaak.

Vraagt gratis monster en folder bij:

Fa. JAN D. KAPPELLE & ZN.
DEVENTER - POSTBUS 2 - TEL. 05700-139 27

Wij hebben regelmatig in voorraad

DUIZENDEN TROPISCHE VOGELS

o.a. Bullbuls, Drongo's, Pitta's, Baardvogels, Saffraanvinken, Toekans, Toekanettes, Spreeuwen, Tangara's, Rallen, Dayalijsters, Damalijsters, Bladvogels, Schamalijsters, Irenebullbuls, Wielwalen, Ind. scharrelaars, Gaaien, Wida's, Duifjes, Kwartels, Ara's, Papegaaien; tevens Wolapen, Marmosetjes, Neusbeertjes.

HARLINGER VOGELHUIS

Heiligeweg 17 - Harlingen - Tel. (05178) 3675, b.g.g. 5134

Wederverkopers vraagt prijslijst!

Bird specialist

Vrijblijvend kunnen wij u aanbieden alle soorten kanaries, Australische prachtvinken, Afrikaanse vinken, Zuidamerikaanse vinken, alle soorten parkietachtigen, diverse soorten toucans, siereendjes, kwartels, flamingo's, zwanen, papegaaien, ara's, enz. enz. Steeds duizenden vogels in voorraad.

Wij vragen te koop: alle soorten sier- en watervogels.

BLANKESTIJN'S VOGELHANDEL

Dahliastraat 39 - Veenendaal - Telefoon 08385 - 12367

E. M. Wessels

foto: v. d. Nieuwenhuyzen

DWERG-TIMALIES

(*Yuhina nigrimenta*)

Deze vrij zeldzame vogeltjes, afkomstig uit Birma, Zuid-China en Thailand, waar ze in vrij grote groepen in het hooggebergte leven, zijn het houden en verzorgen zeker de moeite waard.

Hun grootte is ± 10 cm.

Het beste zijn ze te houden in paren, want als ze alleen worden gehouden, gaan ze spoedig zitten treuren en blijven niet lang in leven. Verschil in geslacht is ultermate moeilijk te zien; het popje is iets donker van kleur en heeft een iets kleinere kuif. Hoewel de kleur over het algemeen vrij somber is, zijn ze toch zeer aantrekkelijk, vooral door het kuifje, dat voortdurend in beweging is. Ze zijn zeer op elkaar gesteld en blijven voortdurend bij elkaar in de buurt. Het beste zijn ze te houden in een grote kooi of binnenvolière, 's zomers ook wel buiten, maar daar ze niet winterhard zijn, moeten ze ook in de winter op een gematigde temperatuur gehouden worden.

Samen met bijv. brillenvogels, kleine tangarasoorten, enz. kan men er heel lang plezier van beleven. Verzorging en voeding vragen, als ze eenmaal gewend zijn, weinig moeite; veel soorten fruit, een goed universeelvoer en levand voer als meelwormen en miereëitjes zijn voldoende.

In het begin, als ze pas zijn ingevoerd, is het moeilijk om ze te wennen aan bovenstaand menu. Zo heb ik bij een verwante soort, nl. de roestnektimalie (*Yuhina flavicollis*) er een bij gehad die in het begin niets anders dan vloeibaar voedsel nam (o.a. een oplossing van Frisolac + honing), doch langzaam aan is hij overgegaan op fruit en universeelvoer. Momenteel eet hij normaal mee met alles wat de p. schaft.

Het is jammer dat deze soorten vogeltjes hier in Nederland zo weinig ingevoerd worden, en slecht hoogst zelden kan men weleens een paartje bij een handelaar aantreffen, in tegenstelling tot het buitenland, waar ik er o.a. in België grote aantallen van heb gezien.

Ongeveer begin 1900 zijn ze voor het eerst ingevoerd in Europa, en wel door de dierentuin van Berlijn. Broedresultaten zijn uiterst zeldzaam (het is ook zeer moeilijk een paartje samen te stellen) en voer zover mij bekend in ons land nog nooit voorgekomen. Het nest is komvormig, de broedtijd ± 12 dagen en na ongeveer dezelfde tijd verlaten de jongen, vrijwel geheel op kleur, het nest. Hopelijk kunnen we in de toekomst ook hier in Nederland nog eens broedresultaten te zien krijgen.

Geraadpleegde lit.: Finches en Softbilled Bird (Bates & Busenbark); Fremdländische Stubenvögel (Neunzig); Vogelencyclopedie (Rutgers).

Zilverbruin

foto: P. Ramaekers

ERVARINGSKRABBELS

MELANISATIE BIJ KANARIES

door J. Foederer

Het is alweer lang geleden dat ik in een artikeltje in dit blad, september 1972, pag. 421, u opmerkzaam maakte op de zogenaamde optimale zilverbruine kanarie. De kleur van deze kanarie was over zijn geheel wel 50% donkerder bruin dan de normale zilverbruine. Hij was chocoladebruin vanaf de kop tot de beenveertjes toe. De keurmeesters en ook ik zelf dachten beslist dat het een mutatie was. Wel naakte ik in genoemd artikeltje de opmerking dat het ook weleens melanisatie zou kunnen zijn, een verschijnsel dat bij goudvinken nogal eens voorkomt. De melanisatie bij goudvinken maakt deze vogels na de eerste rui helemaal zwart, doch een jaar later, bij de grote rui, worden ze weer normaal van kleur.

Uit onze zilverbruine „mutatie“ kweekten wij in 1972 acht jongen. Geen van deze jonge vogels liet na de eerste rui iets van het optimale bruin van hun vader

zien. Toen in het najaar de „mutant“ in de grote rui viel, kwam ook bij hem de normale zilverbruine tint weer terug. Dit viel vooral op bij borst- en beenveertjes, die hun meer blauwgrijsachtige kleur terugkregen. De „mutatie“ bleek dus geen mutatie te zijn maar **melanisatie**.

Wat erger was: de bewuste vogel ging dood. Met zijn acht jongen, die er zoals u al weet normaal uitzagen maar toch de donkere factor van hun vader bij zich moesten dragen, konden we uitproberen of melanisatie erfelijk was, of eventueel op een milieu- kwestie berustte. We paarden van deze acht jongen broer en zus met elkaar om toch zeker de onbekende factor erin te houden. Van het twintigtal jongen dat we uit deze koppels in 1973 kweekten, liet geen ervan helaas de volbruine kleur zien.

Nu mogen we dan ook gerust aannemen dat melanisatie niet erfelijk is en waarschijnlijk op een milieu- kwestie berust.

Hoe ontstaat nu dit overdreven pigment dat melanisatie wordt genoemd? Bedoelde man was namelijk gekweekt in een vrij donkere ruimte en was zeer slecht opgekomen.

Op deze wijze heeft ons doorkweken zin gehad. Door het resultaat aan u door te geven, heeft ook het schrijven van deze ervaringskrabbels zijn nut, althans wij hopen dat u er iets aan heeft gehad.

Geen vlees en geen vis

Als ik bij pas beginnende liefhebbers ga kijken en op hun verzoek de TT-vogels ga selecteren, valt mij vaak hetzelfde euvel op. Neem bijvoorbeeld de goudagaten. Heel zo'n kweek bestaat vaak uit vogels die te goud zijn voor agaat en weer niet intensief genoeg zijn voor goudagaat. Eigenlijk vlees noch vis. Ditzelfde beeld ziet men dan bij de kweekparen. Van zulke vogels kan men nu eenmaal nooit goede goudagaten kweken. Indien een van de partners niet intensief genoeg is, komen er ook geen intensieve jongen, terwijl die intensiefactor toch noodzakelijk is voor goudagaat. Als je dat tegen zo'n kweker moet vertellen, is deze vanzelfsprekend teleurgesteld. Zijn eerste reactie is dan: „waarom verkopen ze mij dan zulke vogels?“ Mijn advies luidt dan dat hij beter bij het aanschaffen van kweekmateriaal een ervaren kweker kan meenemen die hem ter plaatse kan adviseren. Als ik zo'n liefhebber dan tevens nog vertel dat hij wat intensieve vogels moet ruilen of bijkopen om deze op zijn te gouden agaten te zetten zodat hij toch nog goede kweekkoppels kan vormen, is de teleurstelling vrij gauw over.

Met een beetje geluk is die man een jaar later een tevreden mens. Bovendien heeft hij dan iets geleerd dat hij niet meer vergeet.

Resumerend kunnen we zeggen dat een van de partners vol intensief moet zijn, en de andere moet zoveel mogelijk goud laten zien, terwijl deze toch goed bevederd is. Als dan een van de vogels nog iets van de blauwfactor laat zien, wordt het goud nog mooier. Ook dienen we erop te letten dat de rugstreepjes zo dun en zo kort mogelijk zijn. Als we daarbij ook nog kunnen zorgen dat de flankstreepjes ook bij de intensieve niet helemaal verloren gaan, dan zitten we dicht bij de kampioen.

Uw vogels hebben aan Sluis Ei-Krachtvoer meer dan genoeg.

De moderne voedingsleer toont aan dat de overgang op speciale produkten - zoals opfokvoer - tijdelijk konditie-verlies bij uw vogels veroorzaakt.

Juist aan het begin van de kweekperiode waarin veel van uw vogels wordt gevraagd (nest maken, eieren leggen, broeden enz.) mag dat niet voorkomen. Een optimale kweekconditie van uw vogels betekent meer eieren en meer jongen van betere kwaliteit.

Objektief is vastgesteld dat kweekresultaten aanzienlijk verbeteren als het hele jaar door Sluis Ei-Krachtvoer wordt gebruikt.

Sluis Ei-Krachtvoer is weliswaar wat duurder dan andere

produkten. Maar daar staat heel wat tegenover.

Sluis Ei-Krachtvoer is:

1. altijd konstant van samenstelling,
2. altijd vers door de nieuwe verpakking,
3. zeer licht verteerbaar,
4. verkrijgbaar in verpakking van o.a. 1kg,
5. verrijkt met groente,
6. compleet kracht- en opfokvoer.

Neem de proef eens en let op de resultaten.

Sluis

Sluis vervangt de natuur.

LIJST CENTRAAL MAGAZIJN NEDERLANDSE BOND VAN LIEFHEBBERS Ingaande 1 april 1974

URBRIEFJES (zowel voor stammen als enkelingen gebruiken)

Stuks van 50 vel à / 1,25
Turkanaries (wit)
Asparkieten (groen)
Bravinken (blauw)
Ranse Meeuwen (rose)
Open e.d. (geel)

Stuks van 25 vel à / 0,80
Roder
Rwisch
Rkshire
Roster
Rl Frisé
Rrijse Frisé
Rard

Stuks van 200 vel à / 3,50
Rrzers
Raterslagers

SCHRIJFFORMULIEREN TT

CL. VRAAGPROGRAMMA'S 25 stuks à / 1,50.

SIGNES normaal à / 2,-

à 25 jr. à / 4,-

à 40 jr. à / 4,50.

ERF voor binnenzijde kleurkooien, blauwgroen

lijns per kg / 10,- FRANCO thuis.

LAMBILJETTEN onbedrukt à / 0,40

SCHRIJFREGISTERS à / 1,25

TATUTEN EN REGLEMENTEN à / 1,50

ROENE BOEKJE à / 1,50

ONVOCATIEKAARTEN per 100 / 3,50

FHAALKAARTEN per 100 / 3,50

LASSEKAARTJES per 100 / 2,50

Cartjes behaalde prijzen

lijns per serie van 4 x 25 stuks

Empioen, 1e, 2e en 3e prijs / 2,50

NVELOPPEN per 25 / 1,50

WEEKKAARTEN per 25 / 4,-

ALENDERS à / 3,50, bij 10 of meer à / 2,50

OSTKAARTEN

serie A Europese vogels 30 stuks / 8,-

serie B Tropische vogels 30 stuks / 8,-

serie C Diverse soorten 30 stuks / 8,-

genoemde series plus 10 extra kaarten / 20,-

apegaalenatlas

10 briljante kleurfoto's met Nederlandse tekst, chitterende uitvoering / 25,-

TANDAARDEISEN

irasparkieten / 15,-

ieophema's / 6,-

igaporniden / 7,50

ibravinken / 3,50

ieurkanaries / 6,-

ieknopte erfelijkheidssleer / 4,-

**NIET TOTAALBEDRAG VAN UW BESTELLING DIEN
TIJ VOORUITBETALING TE WORDEN GESTORT OP
BANK NO. 1148324, N.B.v.V. te BERGEN OP ZOOM.
DE BESTELLING DIEN OP DE BETAALKAART TE
WORDEN VERMELD, EVENALS UW NAAM EN
ADRES EN HET CODENUMMER VAN UW AFDELING.**

KORTE BERICHTEN

VOOR DE AFDELINGEN

Op 26 en 27 april a.s. wordt in uw district de algemene vergadering gehouden. Van elke afdeling wordt een afvaardiging verwacht.

Als nieuwe afdeling heten we welkom Voorburg en Capelle aan de IJssel in district Zuid-Holland en 's-Heerenberg in district Gelderland. Allen van harte welkom en erg veel succes.

Heren penningmeesters, heeft u de contributie voor het 2e kwartaal al overgemaakt? Zo niet, wilt u dit dan nog vandaag doen?

KEURLIJSTEN

Alle keurlijsten zijn per ingang van heden gewijzigd. Ze zijn nu zowel voor stammen als enkelingen te gebruiken. De nog in uw afdeling zijnde „oude” keurlijsten kunt u uiteraard eerst opmaken, uitgezonderd de keurlijst voor de border en het zgn. gele keurbriefje dat voor tropen e.a. werd gebruikt. Beide laatstgenoemde lijsten zijn geheel herzien en gewijzigd.

RINGENBESTELFORMULIER

Het ringenbestelformuliertje zal niet meer IN dit blad worden afgedrukt doch hiervoor zal de binnenkant van de wikkel OM dit blad worden gebruikt. U kunt na ontvangst de formuliertjes uitknippen. Het ligt in de bedoeling om u een formuliertje in de maanden juli en september op deze manier te doen toekomen. **WEES STRAKS DUS ZUINIG OP DE WIKKELS!**

VAN DE KEURMEESTERS

De heer Landsmeer, afdeling zang, is voor dit seizoen volgeboekt. De heer R. Delstra (tropen) heeft als adres Verl. Oosterweg 24¹. Vergeet u dus niet „1” te vermelden anders komt het in de verkeerde bus terecht. De volgende keurmeesters zijn thans ook telefonisch bereikbaar: J. Barsch (kleur) 080 - 552924; Blondeel (kleur) 010 - 382094; M. H. de Groot (kleur) 080 - 554943. De heer J. van Lieshout (kleur) is na 17.00 uur bereikbaar op het adres Hoffmanlaan 311, telef. 013 - 553272.

In het vorige nummer is er bij de opgave van nieuw geslaagde keurmeesters een foutje geslopen. Voor A. v. d. Rakt dient gelezen te worden A. Reiding. Voorts is ook geslaagd de heer A. van de Rakt, Kerkstraat 6 in Uden, telef. 04132 - 3747.

FRAUDE MET RINGEN

Het komt weleens voor dat tijdens tentoonstellingen aan vogels ringen worden waargenomen die bijvoorbeeld zijn doorgezaagd of opgerekt of geen juist kweeknummer van het lid vermelden of niet van het goede kweekjaar zijn etc. Men schakelt dan weleens de keurmeester in en laat hem dan beslissen wat er dient te gebeuren. Aan de keurmeesters is opgedragen zich NIET meer met deze zaken te bemoeien. De keurmeesters keuren de vogels en GEEN ringen. Het is louter een zaak die tot de competentie van het afdelingsbestuur c.q. de ringencommissaris behoort. Men dient direct NA de keuring de ringen van de prijswinnende vogels te controleren. Wanneer er ongerechtigheden worden geconstateerd dient het afdelingsbestuur zelf maatregelen te nemen en de betreffende inzender te diskwalificeren.

OVERLEDEN

J. Bulteman, Haarlem; J. Ketzener, Enschede;

P. Teunissen, Reuver en H. Maes, Eindhoven; A.

J. de Ruiter, Hardinxveld. Dat zij rusten in vrede.

...kje korter naar de duivin toe. Blijkbaar
...it hij zo vol overgave te werk, dat hij soms
...j aan het buigen is als de duivin al weg-
...flogen is.

...lens het hele ritueel legt hij de kuif plat in
...nek.

...kuif in de nek leggen doen ze ook als ze
...rikken of agressief zijn.

...ze eenmaal een geschikte nestplaats uit-
...zocht hebben lukt de doffer met sidderende
...ugels zijn eega daarheen.

...nestmateriaal gebruiken ze dorre takjes
...twijgjes van sparren of berken. Bij mij
...akten ze zelfs gebruik van de droge sten-
...s van sperzie- of prinsessebonen. Ook
...ngels van diverse onkruiden worden wel
...nomen.

...broedduur, op de meestal twee eieren, is
...à 19 dagen. Ze brengen de jongen vrijwel
...tijd goed groot. Mochten zich eventueel pro-
...men voordoen tijdens het broeden, kan-
...en de eieren of jongen ook onder Lach-
...iven leggen. Die nemen ze meestal wel aan
...pleegkind.

...20 dagen vliegen de jonge kuifduiven uit
...zijn dan na 2 weken zelfstandig. Zo gauw
...oudervogels weer aan een nieuw legsel
...ginnen, moeten de jonge duifjes uitgevan-
...n worden, want vader kuifduif zal ze fel
...an achtervolgen.

...hun Australische natuurlijke omgeving zijn
...t hoofdzakelijk graszaadeters, dus moet
...en zelf hiermede rekening houden. Bij mij
...lijgen ze zilvergierst, kanariezaad, tarwe en
...let. Zilvergierst en kanariezaad dient men
...ruime mate door het andere zaad te men-
...n. Als bijvoeder krijgen ze een apart bakje
...at maanzaad. Verder wat kleingesneden
...oenvoer: boerenkool, sla of andijvie. Ook is
...n bos onrijp graszaad in de aar welkom. Ze
...ukken er dan wel wat af.

...en beetje geweekt wit- of tarwebrood is ook
...n ware lekkernij.

...et zijn snelle vliegers. Een ruime volière is
...us wel aan te bevelen.

...e kunnen buiten overwinteren mits een be-
...chut nachtverblijf aanwezig is.

...et zijn beslist gemakkelijke vogels, die ook
...oor een beginnende liefhebber geen moeilijk-
...eden zullen opleveren.

...: hoop dat dit artikeltje er toe mag bijdragen
...at de Australische kuifduiven meer in de be-
...ngstelling komen. Ze zijn het zeker waard.

NIEUW insektenvoer <sup>geel
groen</sup>
honingvoer grof
briljant honing
universeelvoer populair
briljant droog
briljant vet • universeelvoer

Cédé VOGELVOEDERS

TILBURG, LANGESTRAAT 104, TEL. 013-423156

GEZA SEPT

**Voorkomt en geneest
virusziekten en infecties.**

Een goedkoop en
afdoend middel dat
eenvoudig toegepast kan
worden:
enige druppels aan het
drinkwater toevoegen
is voldoende.

Populierstraat 121-123
Tel. 070-323930; Den Haag

**W. ROUPPE
VAN DER VOORT**

VERGELIJKEND WARENONDERZOEK, INTERPRETATIEBREEDTE EN DE WEDSTRIJDVOGEL

door J. Kuijper

Een consumentenorganisatie test drie merken wasautomaten, merk A, merk B en merk C. Uit dit vergelijkend onderzoek komt merk A als veruit de beste uit de bus; erg vleidend voor de fabrikant. Een andere consumentenorganisatie test op een later tijdstip eveneens drie wasautomaten, merk A, merk X en merk Y. Uit dit eveneens vergelijkend onderzoek komt merk A als derde (!) uit de bus. De wasautomaat van het merk A was in beide gevallen van hetzelfde type. Zo op het eerste gezicht lijkt de tweede uitslag ten minste dubieus, maar is dat nou wel zo? Om te beginnen bij het begin, de twee resultaten zijn gebaseerd op twee **verschillende** reeksen vergelijkingsmateriaal. Zelfs als de keuringsnormen in beide gevallen volkomen gelijk waren, kunnen uit niet-gelijke reeksen verschillende uitkomsten komen; het zou zelfs uitgesloten moeten worden geacht dat de uitkomsten identiek kunnen zijn. Veel aannemelijker is echter de veronderstelling dat bij beide testende instanties verschillende normen werden gehanteerd, of dat de ene instantie de keuringsnormen anders interpreteert dan de andere. Ook nauwkeurig omschreven keuringsnormen laten een interpretatiebreedte toe, zonder overigens de norm aan te tasten en/of af te zwakken. Zo kan het gebeuren dat een bepaald punt bij de eerste instantie net wel goed genoeg is en bij de tweede instantie net niet goed genoeg. In dat geval moet rekening worden gehouden met de mogelijkheid dat ook bij gelijkheid van reeksen door de bestaande interpretatiebreedte de uitkomsten verschillend kunnen zijn. Vanzelfsprekend speelt ook de gebruikte meetapparatuur een belangrijke rol, vooral waar het de gevoeligheid betreft, zeker als een bepaald oordeel afhangt van een meetresultaat. U begint zich ongetwijfeld af te vragen wat deze wasautomaten te maken hebben met onze hobby, en het antwoord hierop kan kort zijn: **niets!** Er bestaat wel een punt van overeenkomst, ook wedstrijdvogels worden beoordeeld naar keuringsnormen, ook daar zijn de reeksen steeds verschillend en ook daar speelt de interpretatiebreedte een rol. Moet er dan ook rekening worden gehouden met verschillende uitkomsten voor een en dezelfde vogel? Ja, dat moet inderdaad. De beoordeling van wasautomaten is veel simpeler dan de beoordeling van een wedstrijdvogel. Die wasautomaat is een dood ding, beweegt zich uitsluitend als dat verlangd of gedaan wordt, de hoeveelheid licht tijdens de beoordeling is van vol-

komen ondergeschikt belang, buitendien kunnen meeste getoetste normen afgelezen worden op meetapparatuur. Als nu bij deze wasautomaten „keurbriefjes“ al verschillen vertonen, hoe moet dan bij onze wedstrijdvogels? Meetapparatuur is niet, de beschikbare hoeveelheid daglicht is zo belangrijk, het tijdstip van de keuring speelt een rol en de keuringsnormen bestaan slechts uit richtlijnen. Natuurlijk is daardoor de interpretatiebreedte vele malen groter en de vraag of een keurmeester voor een bepaalde vogel altijd hetzelfde keurbriefje zal schrijven moet dan ook ontkennend worden beantwoord. Daarbij moet in ogenschouw worden genomen een groot aantal factoren dat de keurmeester niet in de hand heeft zoals het weer, lichtval, de onrust van het te keuren object, de samenstelling van de reeks. Als vandaag goudagaat A als beste uit de bus komt, is het zeer wel mogelijk dat de volgende week goudagaat A als derde in zijn serie eindigt, gewoon omdat er twee beten in die serie zaten. Meestal zullen er twee verschillende namen onder de keurbriefjes staan. Het kan ook gebeuren dat goudagaat A tweemaal door dezelfde keurmeester is gekeurd met een onbepaalde tussentijd. Wedstrijdvogels worden getoetst aan een niet-bestaand ideaalbeeld; dit ideaalbeeld is zo goed mogelijk in tekst op papier gezet doch niet visueel waar te nemen. Daardoor ontstaat een grote interpretatiebreedte. De ideale vogel die ik voor mijn haal, ziet er anders uit dan de ideale vogel van Pi van Kees en van Klaas. Ze lijken wel ongeveer op elkaar, doch daar houdt het dan ook mee op. Een andere nare bijkomstigheid is het feit dat het beeld van de voorgestelde ideaalvogel zich kan wijzigen bij het aanschouwen van een uitgesproken toppe en die toppe blijft als het ware hangen, dat beeld wordt in de herinnering gegrift. Hoelang? Tot er een mooiere opduikt! Ik hoop dat het u duidelijk is geworden dat verschillen in puntentotalen van een bepaalde vogel een volkomen natuurlijke oorzaak hebben. Deze oorzaak is niet, zoals velen menen, tegen in de competitie van de keurmeesters. Keurmeesters doen hun werk zo goed mogelijk, maar dit kan echter alleen als de keuringscondities optimaal zijn, en dat zijn ze lang niet altijd. Wat wel altijd zal blijven, is de interpretatiebreedte. Deze is, zolang als kan worden beschikt over een zichtbaar gemeenschappelijk ideaalbeeld, niet uit te bannen. Keurmeesters zijn ook mensen, gelukkig wel.

De
sel

E WARMTEREGULATIE VAN VOGELS

Ing. J. P. Holsheimer

Dit artikel zal worden ingegaan op de warmteregulatie van vogels. Er wordt iets verteld over de wijze waarop de lichaamstemperatuur tot stand komt en hoe zij min of meer constant wordt gehouden. Daarnaast wordt aangegeven hoe deze lichaamstemperatuur door inwendige en uitwendige factoren wordt beïnvloed en hoe de vogel zich daaraan beschermt. Tot slot wordt verteld hoe we moeïlijker indien vogels het te warm of te koud hebben.

Vogels ontleen hun lichaamswarmte aan hun stofwisseling. Bij de verbranding (chemische omzetting) van voedingsstoffen komen naast deze lichaamswarmte verder verbrandingsstoffen en energierijke bindingen vrij. Indien vogels geen voedsel tot zich nemen en in volledige rust verkeren, zal deze lichaamstofwisseling haar laagste waarde bereiken. Men noemt deze stofwisseling de onderhoudsstofwisseling of het basaalmetabolisme. Er komt dan slechts een geringe hoeveelheid warmte vrij die nodig is om de stofwisseling in het vogellichaam in stand te houden, zoals ademhaling, bloedsomloop, elektrische energie voor hersenarbeid e.d. Bij de produktie van warmte komt echter een grote hoeveelheid warmte vrij, die nodig is voor beweging, voor groei, voor de produktie van eieren enz. Bij warmbloedige dieren, zoals de vogels, zijn de produktie en de afgifte van warmte met elkaar in evenwicht, zodat de lichaamstemperatuur vrij constant is. Bij koudbloedige dieren, zoals vissen en reptielen, is deze lichaamstemperatuur echter niet constant.

De verbrandings- en andere chemische reacties in het vogellichaam verlopen het beste bij een vrij hoge temperatuur. De omzettingen van voedingsstoffen vinden plaats met behulp van enzymen, die door hun werking weer geactiveerd worden door hoge temperaturen.

De lichaamstemperatuur van vogels is hoger dan die van de meeste andere warmbloedige dieren. Van de mens is de lichaamstemperatuur ongeveer 36,9° C, van een koe 39,6° C, van een duif 41,4° C en van een kalkoen 42,8° C. Van de vogels hebben kolibries waarschijnlijk de hoogste lichaamstemperatuur en vertonen zij de grootste temperatuurspreiding. Als deze vogels in volledige rust zijn, is hun toestand thersisch en zijn ze enigszins verstijfd. Na ze enkele minuten in de handpalmen te hebben opgewarmd, komen ze weer tot „leven“.

De uitwisseling van warmte van de vogel naar zijn omgeving en vice versa kan op vier manieren plaatsvinden.

Door geleiding. Deze geleiding is afhankelijk van de temperatuur van het lichaamsoppervlak van de vogel en de daaraan grenzende buitenluchtlaag. Zou de luchttemperatuur even hoog zijn als de oppervlakttemperatuur van de vogel, zou er geen geleiding van warmte kunnen plaatsvinden. In zo'n geval zou de vogel spoedig sterven. Een oplossing biedt echter het verenkleed dat een zeer goed isolerende

werking heeft. Een ruiende vogel zal het dan ook moeïlijker hebben om zijn lichaamstemperatuur constant te houden dan een niet-ruiende vogel.

2. Door straling. Deze straling wordt onder meer beïnvloed door de golflengte van het licht, omdat warmtestralen immers lichtstralen van een grotere golflengte zijn.

De kleur van het oppervlak van de vogel is mede van belang. Lichte en glanzende oppervlakken weerkaatsen het licht, terwijl donkere en dofke oppervlakken het licht absorberen. We kennen een aantal geheel witte en geheel zwarte vogels waarbij deze straling van groot belang kan zijn, hoewel schutkleur en andere factoren ook een rol zullen spelen.

3. Door stroming. In de vogel speelt de bloedsomloop een rol bij de overdracht van warmte, omdat het bloed bij een snellere hartslag vlugger gaat circuleren, waarbij de warmte dan aan koelere plaatsen in het lichaam wordt overgedragen. Dit zijn dan bijv. de longen en de luchtzakken. Het verwijden en vernauwen van de bloedvaten, zoals we dit bij de mens kennen, heeft bij vogels niet plaats. De warmte kan niet aan de huid worden overgedragen, omdat vogels een goed isolerend verenkleed bezitten. Via de ademhaling wordt koude lucht ingeademd en warme lucht uitgedemd. Als vogels met open snavels hijgen, is dit een manier om de ademhalingswegen en de nabij gelegen lichaamsdelen door stroming te koelen; het effect is echter gering.

4. Door verdamping. Het afgeven van overtollige lichaamswarmte via het ademhalingssysteem is voor vogels het belangrijkste en het meest efficiënt. Juist omdat vogels naast de longen nog over 7 luchtzakken beschikken, die met de longen in verbinding staan, zijn ze goed in staat om deze overtollige lichaamswarmte aan de omgeving af te staan. Dit proces vindt plaats door middel van verdamping. Verdampen is het omzetten van een vloeibare of vaste stof in een gasvormige; het omgekeerde noemen we condenseren.

Bij de verdamping is verdampingswarmte nodig die aan het verdampende lichaam wordt onttrokken. Bij de mens geschiedt dit verdampen doordat de zweetklieren vocht afscheiden, waaruit het water verdampst. Bij vogels gebeurt de verdamping van water via de longen en de luchtzakken. Het hijgen heeft dus als belangrijkste doel zoveel mogelijk verdampingswarmte kwijt te raken. De ademfrequentie kan zelfs tot het 25-voudige oplopen.

Bij het verdampen wordt dus waterdamp vanuit de vogel in de lucht gebracht. Hoe droger de lucht is, hoe meer waterdamp hij nog kan opnemen. Dit betekent dat de luchttemperatuur en de relatieve luchtvochtigheid bepalend zijn voor de hoeveelheid op te nemen waterdamp. Indien de lucht met waterdamp verzadigd is, zeggen we dat het dauwpunt is bereikt.

De absolute vochtigheid van de lucht is het aantal grammen waterdamp dat de lucht per kubieke meter (m³) kan bevatten. We drukken dit dus uit als gram vocht per m³ of als millimeter kwikdruk (mm Hg). De relatieve vochtigheid van de lucht is de hoeveel-

heid waterdamp (vocht) die de van vocht verzadigde lucht bevat bij een bepaalde temperatuur en die als percentage van de absolute vochtigheid van de

lucht wordt uitgedrukt. De volgende tabel geeft vochtgehalte van de met vocht verzadigde lucht weer bij verschillende temperaturen.

temp. in ° C	gram vocht per m ³	mm kwikdruk
— 10	2,1	1,9
— 5	3,3	3,0
± 0	4,8	4,6
+ 5	6,8	6,5
+10	9,4	9,2
+15	12,8	12,8
+20	17,3	17,5
+25	23,0	23,8
+30	30,3	31,8
+40	50,9	54,9

Uit de tabel valt te lezen dat bij 20° C de lucht maximaal 17,3 gram vocht per m³ kan bevatten. Bevat zij nu bijv. 14 gram per m³, dan is de relatieve vochtigheid van de lucht $\frac{14}{17,3} = 81\%$. Dit getal lezen we af op de hygrometer. De snelheid waarmee vogels hun warmte verdampen is dus grotendeels afhankelijk van de relatieve vochtigheid van de lucht en van de luchtbeving langs het verdampende oppervlak. Windstilte of een snerpande wind bij dezelfde luchttemperatuur wordt geheel verschillend ervaren.

Als we aannemen dat de lichaamstemperatuur van een vogel 40° C is en de luchttemperatuur bijv. eveneens 40° C, dan zal de vogel, naarmate de relatieve vochtigheid van de lucht hoger wordt, meer moeite krijgen met het afstaan van zijn overtollige lichaamswarmte. Daarom is het in droge, warme lucht ook beter uit te houden dan in vochtige, warme lucht; vergelijk een woestijnklimaat met een tropisch regenwoudklimaat.

Sommige lichaamsdelen van vogels zijn minder bevederd dan andere delen, zoals de kop, de poten en de onderzijden van de vleugels. Vooral de kop en de onderzijden van de vleugels zijn goed in staat overtollige lichaamswarmte aan de omgeving af te staan. Daarom slapen vele vogels met de kop tussen de veren om gedurende de (koude) nacht het warmteverlies zoveel mogelijk tegen te gaan.

Tussen de veren wordt veel lucht vastgehouden, zodat die een goed isolerende werking hebben. In het geval dit warme lucht betreft, die de vogel wil kwijtraken, zal hij zijn veren gaan schudden; iets dat we vaak bij onze vogels zullen waarnemen.

De temperatuursverschillen van de kop, de poten en de onderzijden van de vleugels kunnen vrij groot zijn in vergelijking met de lichaamstemperatuur, zonder dat de vogel daar schade door lijdt. Om deze reden kunnen vogels door ijs en sneeuw lopen of in het koude water vertoeven zonder dat dit op problemen stuit.

Het acclimatiseren van vogels is het zich aanpassen aan het klimaat; beter gezegd: aan het milieu waar het klimaat weer een onderdeel van is. De stofwisseling kan iets worden verlaagd of verhoogd, zodat minder resp. meer warmte wordt geproduceerd. Ook kan na een ruiperiode de dichtheid van het verenkleed veranderd zijn. Dit komt dan tot stand

door de daglengte en de graad van slijtage, maar r door de temperatuur.

Als de vogels te warm worden gehouden, zullen met open snavel gaan hijgen. De vleugels laten langs het lichaam hangen en worden er enigsz van afgehouden. De vogels zullen zich minder l wegen, minder eten en meer gaan drinken, omv het water weer verdampingswarmte aan het licha onttrekt en dit via de longen, luchtzakken en uri wordt afgevoerd. Baden heeft alleen zin als de c bevederde delen van de vogel met het water in co tact komen. In de natuur zijn vogels meestal wel staat om tijdens warm weer een koel plekje te v den. Maar dat hoeft nog niet het geval te zijn kooi, vitrine, voliëre of ander soort vogelverblijf. bepaalde gevallen is het belangrijk hier meer a dacht aan te besteden, zoals bij huisvesting i zolders, kelders of andere min of meer afgeslot en slecht te ventileren vogelverblijven. Een ke kan op een koele doch tochtvrije plaats worden g zet. In een binnenvlucht worden de ramen aan i schaduwkant geopend en dichtgehouden aan i zonkant. Indien er een redelijke bries staat, ku nen de ramen aan de zonzijde ook worden geopen Warme lucht stijgt, en daarom doen we er goed a de hoogst gelegen ramen te openen. Het spuit van water heeft een verkoelende werking, maar v moeten er wel voor oppassen dat de relatieve voc tigheid van de lucht hierdoor niet wordt verhoog Op deze wijze zou de vogel immers zijn warm moeilijker aan de omgeving kunnen afstaan. Het b spuiten van een cementen vloer in binnenvlucht voliëre heeft dan meestal ook geen zin, omdat d meer moeilijkheden met zich mee kan brengen. H plaatsen van koude, metalen zitstokken heeft me zin omdat de vogel zijn lichaam hieraan kan koel door zijn veren op te zetten en direct huidconta met de zitstok te maken. Maar zulke extreme situ ties zullen hopelijk tot een minimum beperkt blijve Het ventileren met behulp van een ventilator hee alleen dan zin indien koude lucht wordt aangevoer en warme lucht wordt afgevoerd, naast de ree besproken geleiding.

Bij koud weer zullen vogels het warmteverlies z veel mogelijk proberen te beperken. Bij zeer kou weer zitten ze stil en ineengedoken en dicht tege

usel

De,

ar aan. Ze zijn niet actief, omdat de dan ge-
luceerde lichaamswarmte niet opweegt tegen
ze tijdens het vliegen zullen verliezen. De veren
op een bepaalde manier aangelegd, waarbij de
sterven meestal iets zijn opgezet. Verwarmde zit-
ten hebben alleen in dit soort extreme om-
digheden nog een nuttige functie.

ndirect verband met de warmteregulatie staan
nest, het nestmateriaal en het microklimaat
peratuur en vochtigheid) in het nest. Naar mijn

gevoel wordt te weinig aandacht geschonken aan
de verstrekking van voldoende gevarieerd nestmate-
riaal. Vooral parkietenkwekers hebben soms te
kampen met snel uitdrogende nestblokken, waardoor
de eieren verloren gaan. Vele kanariekwekers schen-
ken hier ook weinig aandacht aan doordat ze slechts
één of twee soorten nestmateriaal verstrekken. In
de natuur wordt door de vogels veel aandacht be-
steed aan het nestmateriaal en de plaats waar het
nest gebouwd wordt, al lijkt het er soms ogen-
schijnlijk helemaal niet op.

Ets: Arja v. d. Berg

Wij bieden u vrijblijvend aan uit binnen- en buitenvolières:

Napoleons, zilver- en loodbekjes	7,50 p.p.	Groenveugelduiven	85,- p.p.	Angola roodbekkevers	12,- p.p.
Vuurvinken, goudmuizen en blauwfaz.	9,- p.p.	Witborstrallen	50,- p.p.	Himalayaaijjes	22,50 p.st.
Goudbukjes en Oost Afr. bl. fazantjes	11,- p.p.	Chin. kwartels	12,50 p.p.	Indische nonpareils	20,- p.p.
Geelbuisstridde en Dominicaalweidas	13,- p.p.	Francoline en rodeboskwartels	25,- p.p.	Roodoor en witoorbulbuls	22,50 p.st.
Muskatvinken en Driekleurnonnet	8,- p.p.	Zilver Chin. kwartels	20,- p.p.	Kalabulbuls en oevermynaha	20,- p.st.
Helenafazantjes en Angola bl. fazantjes	13,- p.p.	Grasparkieten	10,- p.p.	Witkultgaaien	50,- p.st.
Dubbele goudbukjes	14,- p.p.	Regenboogparkieten	25,- p.p.	Goudvoorhoofdvladvogels	50,- p.st.
Masker en zilverveugel zebrevinken	14,- p.p.	Deensbont, Albino en lutino parkieten	12,- p.p.	Blauwveugelvladvogels	60,- p.st.
Japanees meeuwjes	9,- p.p.	Agapornis peruanita parkieten	80,- p.p.	Grote granaalvladvogels	70,- p.st.
Geelstouder en geelrugweidas	20,- p.st.	Agapornis Fisheri parkieten	55,- p.p.	Rodestenduffjes	35,- p.p.
Jap. nachtegaal mannen	27,50 p.st.	Agapornis Rosecolles	45,- p.p.	Zwartmaskerduffjes	22,50 p.p.
Jap. nachtegaal poppen	15,- p.st.	Roseborstbaard en bruinooarparkieten	70,- p.p.	Geelstavel Peruduffjes	45,- p.p.
Blauwveugelachtigegalen	20,- p.st.	Sandvinken en Elasties	8,- p.p.	Senegal en staalkeduiven	20,- p.p.
Zambiewevers	22,50 p.p.	Oranjekakkes, vissalvinken, lijgervinken	9,- p.p.	Mex. goudvinken	22,50 p.st.
Brillenvogels	25,- p.p.	Mozambique sijjes en edelzangers	12,- p.p.	Regen en witte Jap. kwartels	25,- p.p.
Rijstvogels	13,- p.p.	Geelbuitedelzangers, Dubb. mozamb.	15,- p.st.	Japanees kwartels	17,50 p.p.
Safravinken klein	20,- p.p.	Witkopnonnet en zwartkopnonnet	10,- p.p.	Californische suifkwartels	90,- p.p.
Indigovinken en fazulvinken	20,- p.st.	Blauwgrijze roodstaartjes	10,- p.p.	Groene kardinalen	35,- p.st.
Mex. kernbuiters en Blauwe blascappen	25,- p.st.	Grijze en beige zebrevinken	10,- p.p.	Valkparkieten	35,- p.p.
Rode en roodkultere nalen	20,- p.st.	Witte zebrevinken	12,- p.p.	Mulaparkieten	45,- p.p.
Rode kroonvinken en Botv. kardinelen	20,- p.st.	Drucevinken	22,50 p.st.	Alexanderparkieten	150,- p.p.
Shamajaers en driekleurglanspreeuw	65,- p.st.	Geelnek en koningsweidas	32,50 p.p.	Goudvoorhoedparkieten	65,- p.p.
Papoea en grijskopmeisels	20,- p.st.	Groene lijgervinken	27,50 p.p.	Edel en pruimkopparkieten	70,- p.p.
Purper glansmerels en Hartenmynaha	25,- p.st.	Zilveroornachtigalen	50,- p.st.	Nendays en tarantaparkieten	60,- p.p.
Jalamerels	35,- p.st.	Grenadierwevers	20,- p.p.	Oranjeveugelpark. en borsteboertjes	60,- p.p.
Purperkopgaaien	100,- p.st.	Roodbekwevers	10,- p.p.	Halsbandparkieten	35,- p.p.
Palmangaras	40,- p.st.	Grote brillenvogels	35,- p.p.	Geelvoorhoedkopgaaien vanaf	175,- p.st.
Fairybluebirds	125,- p.p.	Witte rijstvogels	45,- p.p.	Kanarieveugelparkieten	55,- p.p.
Diamendduifjes	20,- p.p.	Safravinken groot	20,- p.st.	Dusky lorias	550,- p.p.
Zebrauduffjes	40,- p.p.	Mex. nonpareils	20,- p.st.	Grijze roodstaartpapagaaien vanaf	200,- p.st.

Tevens bieden wij u aan een grote collectie Tropische vissen, planten en aquariumbenodigdheden.
Breng vrijblijvend een bezoek aan onze magazijnen.
Conditie: niet franco. Retour. Min. orders f 25,-, verpakking f 2,- per kratje. Onze magazijnen
zijn dagelijks geopend tot 6 uur. Zondags om 25 augustus tot 13.00 uur. In onderstaande plaatsen
zijn wij met een grote collectie vogels voor verkoop.
Wormerveer: Hotel de Jonge Prins, Marktstraat 2, van 8.30 uur tot 13 uur. 27 april en 26 mei.
Schipholse Verenigingsgebouw het Contact, Vredshof 14, van 9.30 tot 13 uur. 11 mei en 1 juni.
Schagen: Donboskhuys, Molenstraat 12, van 10 uur tot 13 uur. 4 en 15 mei.

„WIRIKA“ - Elschotseweg 15 - Schijndel - Telefoon 04104 - 2355
Tropische vogels Tropische vissen Aquariumplanten

J. A. H. van der Brugge

DE „ROTSHAAAN DER OUDE WERELD”

EEN GROENE VOGEL
DIE ZICHZELF BEDEK

Ik ben zo vrij te veronderstellen dat u echt niet weet wat ik bedoel met de woorden „rotshaan der oude wereld” en „groene vogel die zich bedekt”.

Dat is ook wel begrijpelijk, want de eerste naam is onjuist en de tweede is de letterlijke vertaling van de naar mijn mening aardig bedachte wetenschappelijke naam *Calyptomena viridus*. *Calyptomena* is Grieks voor: „zij (in dit geval: de vogel) die zich bedekt” en *viridus* is het Latijnse woord voor groen. Als de wetenschappelijke naam er niet bij had gestaan, had ik de vogel uit het volgende citaat waarschijnlijk ook niet zo vlug kunnen thuisbrengen. Er staat namelijk, in een zeer oud boek uit 1857: „De Rotshaan der oude wereld (*Calyptomena viridis*) heeft eenen korten, aan zijnen wortel breedten en platten snavel; eenen zeer korten staart; de vederen van het voorhoofd zijn een weinig verlengd en staan zeer dicht; hij is zes duim lang en fraai emeraudegroen; maar hij heeft voor het oog en achter de wangen eene zwarte vlek en op de vleugels twee zwarte dwarsbanden. Deze vogel houdt zich op de toppen der boomen in de wouden van Sumatra en Borneo op en voedt zich van vruchten en beziën.” Tegenwoordig hebben we voor deze vogel een heel andere naam, namelijk Kleine Groene Breedbek, en bij „rotshaan” denken we alleen nog aan de oranje en rode vogels van Zuid-Amerika.

Toch is het niet zo vreemd dat er vroeg verband tussen de in het geheel niet verwante soorten werd gelegd, want zowel de familie Cotinga's als die der Breedbekken, ofwel hapvogels genoemd, is samengesteld uit soorten die op het eerste gezicht niet veel met elkaar te maken hebben en dikwijls ook in kleurpatroon geen overeenkomst vertonen. Bovendien hebben zowel de rotshanen als de groene breedbekken een dichte kuif van zachte veren die de snavel bijna geheel verbergt (vandaar „de vogel die zichzelf bedekt”). Bovendien is inderdaad helder diepgroen, met boven de teugel een geel vlekje; op het voorhoofd, bijna geheel verborgen onder de kuif, een zwarte vlek, achter de oorstreek een zwarte vlek en op het vleugeldeksel twee tot vier zwarte dwarsbanden. De handpennen hebben een zwarte top, de overige slagpennen een zwarte achtige binnenvlag. De groene staart is breed en zeer kort; de snavel, die zoals gezegd vrijwel geheel onder de voorhoofdskuif verborgen is, is van boven zwart en van onder groen tot geelachtig en de poten zijn geelgroen of hoornkleurig. De pop verschilt maar weinig van de man; ze mist de zwarte vlekken op de neksijden en heeft de andere vlekken dofbruin in plaats van zwart; ook het groen van het gevederde is wat doffer. De nominatvorm (*C.v. viridis*) bewoont Z.-Malakka, Singapore en Sumatra; in Malakka te

De

sel

nden van Z.-Selangor en Pahang komt de
ersoort *C.v. continentis* voor, en de vogels
Borneo behoren tot de ondersoort *C.v.*
riosa.

vogeltjes leven in de boomtoppen in oer-
den, tot op 3000 voet hoogte, en zijn vrij
emeen, alleen op Sumatra zijn ze nogal
zaam. Meestal worden ze aangetroffen in
ne vluchten, vaak op alleenstaande dode
nen. Ze eten uitsluitend vruchten.

er de broedgewoonten is niet erg veel be-
id. Evenals de andere soorten van de fa-
ie maakt de kleine groene breedbek een
g, buidelvormig nest, dat aan boven- en
derkant spits toeloopt en dat uit gras, wor-
jes en vezels bestaat; het geheel hangt
n een draad van hetzelfde materiaal, die
n een tak of liaan is bevestigd, vaak boven
ter; de ingang bevindt zich aan de zijkant
heeft dikwijls een afdakje. De 3 tot 5 eie-
n zijn wit tot bruinachtig en aan het stompe
de gevlekt.

Maleise namen voor deze soort zijn:
urong takau", „burong seluwit" en „burong
npo-pinang"; op Sumatra worden ze „ulah-
idaun" genoemd.

halve de kleine groene breedbek, die al
ids lange tijd in dierenparken te bezichti-
n is maar sinds kort in de gewone vogel-
ndel wordt aangeboden (als Groene Breed-
avel, een vertaling van de Engelse naam
ireen Broadbill"), telt het geslacht *Calyp-*
mena nog twee soorten, die in grote trek-
n met *C.viridis* overeenkomen, maar een
el beperkter verspreidingsgebied hebben.
t zijn de Prachtbreedbek of Hosa's Hap-
gel (*C. hosii*), die alleen in Noord-Borneo
orkomt en dan nog zeldzaam, en de Sma-
gdbreedbek of Zwartkeelbreedbek (*C. white-*
iadi), die eveneens uitsluitend op Borneo
ordt gevonden. In tegenstelling tot de Klei-
e Groene eten deze twee soorten behalve
uchten ook insecten.

Prachtbreedbek is ca. 20 cm groot en
aakt een geluid dat doet denken aan het
eren van een duif. Het gevederte is gras-
oen, maar onderborst, buik, anaalstreek
n onderstaartdek zijn lichtblauw; de vleugel-
ekveren hebben een zwarte, groengezoom-
e top; op de oorstreek bevindt zich een
eine en op voorkruin en achterkop een gro-
re zwarte vlek. De bruine ogen zijn omge-
en door een witte ring. De snavel is zwart-
chtig, de poten zijn dof olijfgroen. De pop
doffer groen, heeft alleen op de vleugels
warte vlekken en alleen in het midden van
e buik blauw. De derde *Calyptomena* is in-
erdaad smaragdgroen, heeft een zwarte

keel en bovenborst en een zwarte oor- en nek-
vlek. Zoals gebruikelijk lopen over het vleu-
geldek enige zwarte banden; de handpennen
en staart zijn zwartbruin; de kruinveren zijn
aan de top zwart gezoomd. De snavelkleur
wordt niet vermeld, maar deze is toch bijna
onzichtbaar; de poten zijn groengrijs. Smyth-
les vermeldt dat deze soort knerpemde en
piepende geluiden maakt, verder een schrill
„saaat" laat horen en een gaaiachtige roep.
Men heeft in de buidelnesten twee glanzend
crèmewitte eieren gevonden, met afmetingen
van 33 x 26 mm (ongeveer zo groot als de
eieren van een ekster). Deze laatste is de
grootste soort, namelijk ca. 25 cm.

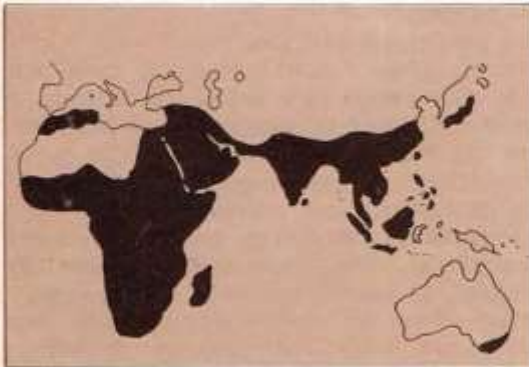
De familie breedbekken, die uit 14 soorten
bestaat, wijkt nogal af van andere zangvo-
gels, en er is daarom een aparte onderorde
Eurylaimi voor gecreëerd in de orde *Passeri-*
formes (zangvogels); de afwijkende kenmer-
ken zijn een eenvoudig gebouwde syrinx (het
„stemorgaan" van de vogels) met maar één
paar spieren, gedeeltelijk vergroeide voort-
enen en 15 in plaats van 14 halswervels. Een
en ander maakt de verwantschap met andere
vogelgroepen onzeker, en misschien staan de
Breedbekken toch wel vrij dicht bij de *Cotin-*
ga's, hoewel verwantschap dan een te
groot woord is. In dit opzicht is de naam
rotshaan dus niet zo gek en zou het vermelde
boek zijn tijd vooruit zijn geweest, al denk ik
dat de schrijver meer de overeenkomst in
kuif voor ogen stond. In de familie Breed-
bekken of Hapvogels, waarvan vier soorten
in Afrika en de overige in Zuidoost-Azië voor-
komen, nemen de smaragdbreedbekken (*Cal-*
lyptomena) weer een aparte plaats in (onder-
familie *Calyptomeninae* – Smaragd – of
Groene Breedbekken) omdat zij een voor-
hoofdkiuf hebben, een korte, vierkante staart
en tien handpennen; de elf soorten eigenlijke
breedbekken, die wellicht een volgende keer
aan de orde kunnen komen, hebben geen
kuif, een smal toelopende afgeronde staart
en elf slagpennen.

Als men er het geld voor over heeft – ik vind
de in „Onze Vogels" vermelde prijs wel
aan de vrij hoge kant, terwijl het de vraag is
of er ook poppen zijn geïmporteerd – bezit men
met de Kleine Groene Breedbek niet alleen
een juweel van een vogeltje maar ook een
ornithologisch zeer interessante soort. Wie
ermee kweekt, bewijst de wetenschap tevens
een dienst, want alleen nest en eieren zijn
bekend, en het feit dat beide ouders voeren,
maar of ze alle twee broeden en hoe lang
dat duurt, schijnt men nog niet te hebben
vastgesteld.

DE ZWARTE BUULBUULS

De familie der buulbuuls (**Pycnonotidae**) telt 16 geslachten, met niet minder dan 119 soorten! De buulbuuls, die ook wel kortvoetlijsters worden genoemd, van het geslacht **Pycnonotus** zijn en bij de volièrehouders verreweg het best bekend, want daartoe horen onder meer de roodoorbulbul, kalabulbul, witwangbulbul, roodkeelbulbul, roodogbulbul en de koetlang. Het bij dit artikelte afgebeelde paartje hoort tot het geslacht **Hypsipetes**, de zogenaamde „zwarte buulbuuls“, die echter lang niet alle volkomen zwart zijn. Maar laten we eerst de buulbuuls eens in het algemeen bekijken.

De naam buulbul is waarschijnlijk afkomstig uit het Arabisch en is een zogenaamde onomatopoeie, ofwel klanknabootsend woord. In de „Rubaiyat“ van de Perzische dichter Omar Chajjam (ook wel geschreven als Khayyam, maar beide betekenen „tentemaker“) wordt de witwangbulbul (**Pycnonotus leucogenys**) altijd weer vertaald met nachtegaal. Dat is niet zo verwonderlijk, daar de opgewekte, melodieuze zang doet denken aan die van „Filomele“. De grootte van de verschillende buulbuuls varieert van die van een huismus tot die van een merel.

Verspreiding van de buulbuuls-Pycnonotidae

De meeste soorten leven graag troepsgewijs, en I komt nogal eens voor dat verschillende soorten zij bij elkaar aansluiten. De meeste buulbuuls geven de voorkeur aan bossen of althans boomrijke streken, maar er is ook een aantal dat vindt dat het u stekend toeven is in dorpen en steden, iets dat I mers ook onze merels de laatste decennia hebben ontdekt. In bepaalde streken kunnen deze „kooften“ enorme schade aanrichten aan de fruitoogst. Als een zwerm van deze vogels neerstrijkt in een kersenbongerd, is de eigenaar nog niet „erig“! In minder dan geen tijd is er geen vrucht meer over, en men doet dan ook alle mogelijke moeite de plundersaars te verdrijven. Dit heeft echter la niet altijd succes, te meer omdat veel buulbuuls zo brutaal „als de beul“ zijn. In Indonesië (en oewel elders) tracht men de rijstvogels (glatiks) van de rijstvelden te houden door middel van geklepte touwen met glinsterende voorwerpen en dergelijk. Fruittelers bevestigen vaak lange touwen aan de bovenste takken van hun fruitbomen. Strijken buulbuuls neer, dan wordt aan de lijnen getrokken zodat de bomen heen en weer schudden. Daarv hebben de rovers veelal niet terug.

Het geslacht **Hypsipetes**

Het geslacht **Hypsipetes**, waartoe wij ons nu verder zullen bepalen, telt niet minder dan negentien soorten en diverse ondersoorten. Het is algemeen bekend dat de buulbuuls nu niet bepaald uitstekende vliegers zijn. De meeste hebben korte vleugels, wat dit vliegen veelal niet ten goede komt. Het geslacht **Hypsipetes** vormt hierop echter een uitzondering, want deze vogels hebben relatief lange vleugels, iets dat op de gekleurde afbeelding goed te zien is. De geportretteerde vogels zijn de donkerst van het geslacht, hebben een lange staart, lakrodsnavel en pootjes en komen uitsluitend voor op Formosa. Vandaar dat de Duitsers deze buulbul

nosa-Fluchtvogel noemen, de Britten van Formosa-black bulbul spreken en de Fransen hem kennen Bulbul noir de Formose. De overige „zwarte buuls” treft men aan in Zuidoost-Azië en op eilanden Ceylon en Madagascar.

Voedsel van deze buulbuuls bestaat voornamelijk uit bessen en vruchten, maar krijgen ze een er of ander insectje voor de snavel, dan wordt heus ook smakelijk veroverd.

In de wintermaanden zwerven deze vogels in grote groepen rond. Ze zijn erg luidruchtig, en zo'n troep kan men al op grote afstand horen. Maar bij het uitbreken van de broedtijd lossen de zwermen op en vindt de paarvorming plaats, die gewoonlijk geïnduceerd gaat met een uitbundig baltsvertoon, dat later bij de verschillende soorten nogal afwijkt. Voorkeur wordt een geschikte nestplaats gezocht in de regenwouden, maar toch dalen sommige paars af naar lagere regionen en bouwen daar hun onvormige toekomstige kinderkamer in een boomgaard of park. De wieg wordt vervaardigd van takken en twijgjes, droog gras en bladeren. De buitenkant wordt omweven met spinnel van insecten, de binnenzijde wordt gevoerd met zacht, plantaardig materiaal. Op dit zachte bedje komen de drie of vier eieren te liggen. Deze zijn witachtig van kleur en voorzien van bruine vlekjes.

Normaal worden de eitjes alleen door het vrouwebroed, terwijl het mannetje zorgt dat zij voldoende snavelkost krijgt. Het kroost wordt na tien vijftien dagen geboren, waarna beide ouders zorgen dat het de kindertjes aan niets ontbreekt.

LET OP bij het verstrekken van groenvoer

Steeds wordt erop gewezen dat bij het verstrekken van groen aan onze vogels men uiterst voorzichtig moet zijn waar het betreft **BESPOTEN** groente.

Enkele dagen geleden werd ik bij een kweker van kleurkanaries geroepen, welke kweker aan zijn vogels sla had gevoerd. Voordat hij die groente aan zijn vogels verstrekke, had hij deze **DRIE MAAL** goed gewassen en gedroogd. Nadat hij die sla aan zijn vogels had gegeven vielen binnen de tien minuten reeds de eerste slachtoffers. Ik heb met eigen ogen gezien hoe de vogels zich met uitgestrekte vleugels van de zitstok lieten vallen, waarna zij op de grond terecht kwamen en hevig begonnen te trillen alsof zij vreselijke krampen hadden. Uit hun bek kwam slijm, waarna de vogels na enkele minuten doodgingen.

Hieruit blijkt weer overduidelijk dat het zorgvuldig wassen van groenvoer niet voldoende is. Voor degenen die nog niet door het lot getroffen zijn zou ik een waarschuwende vinger willen opsteken. Voert u aan uw vogels alleen groenvoer **WANNEER U ERVAN OVERTUIGD BENT DAT HET NIET BESPOTEN IS**. Het is als vogelliefhebber verschrikkelijk om aan te zien dat ten gevolge van een dergelijke oorzaak uw vogels doodgaan. Vorenbedoelde kweker was goed met zijn kweekseizoen begonnen en binnen enkele minuten had hij niets meer over. Ik hoop met dit schrijven dat veel narigheid bij de kwekers wordt voorkomen.

A. van Dun
Goirle

DUIZENDEN SIER-, ZANG- EN VOLIEREVOGELS

Bladvogels, schamelijsters, buulbuuls, spreeuwen, gaaien, duifjes, kwartels, kardinalen, kleurvinken, senegalvogels en andere kleine tropen.

Zaterdag tot 17 uur, andere dagen volgens afspraak, niet op zondag.

Verzending rembours, brieven met betaald antwoord.

DE VOGELSPECIALIST, IMPORT - EXPORT
Panweg 66 - Zeist - Tel. 03404 - 18276

HEEFT U ONZE STANDAARDEISEN AL??

ONMISBAAR BIJ EEN DOELBEWUSTE KWEKER

Grasparkieten	f 15,-
Neophema's	f 6,-
Agaporniden	f 7,50
Zebra vinken	f 3,50
Kleurkanaries	f 6,-
Beknopte erfelijkheidsleer	f 4,-

Losbladig, op te bergen in ringband welke niet wordt bijgeleverd.

Even onmisbaar zijn onze **KWEEKKAARTEN**, 25 stuks voor slechts f 4,-.

Bestellingen **UITSLUITEND** op giro 1148324 t.n.v. N.B.v.V. te Bergen op Zoom, met duidelijke vermelding van hetgeen u wenst.

BOEKENNIEUWS

In verband met het grote aantal boeken dat wij ter recensie ontvangen, hebben wij besloten om voortaan de besprekingen te beperken tot een korte vermelding van de inhoud en onze meerdere of mindere waardering van het betreffende boek. Alleen op deze wijze is het mogelijk actueel te blijven in de vermelding van nieuw verschenen boeken, zonder dat dit al te veel plaatsruimte vraagt.

„VOGELS HOUDEN“ door **P. Faber**, Nederlandse bewerking M. de Jong. Een boek voor de beginnende liefhebber, die een overzicht krijgt van de vogels die voor een beginner geschikt zijn en hoe hij ze verzorgen moet. Vele goede kleur- en zwartwit foto's. Een aardig en prettig leesbaar boek, dat uitstekend verzorgd is. Uitgave: Uitgeverij Helmond/Uitgeverij J. H. Kok B.V.

„VOGELS UIT DE GORD VAN SMARAGD“, 2 gramfonoplaten (17 cm) met zang van 26 vogels uit Indonesië en een korte beschrijving van iedere vogel, aangevuld met een tekening van H. Slijper. De uitstekende opnamen zijn van G. J. Teeuwen. Samenstelling: Ko Zwaan. Uitgave: Wetenschappelijk Uitgeverij N.V., prijs f 16,50

„GESCHÜTZTE UND JAGDBARE VÖGEL“ door **Burkard Stephan** en **Johannes Breitmeyer**. Dit boek is toegespitst op de situatie in de D.D.R., zodat de meeste Nederlandse vogelliefhebbers er niet veel aan zullen hebben. Toch is er voor degenen, die wat diepgaander belangstelling hebben voor de Europese vogels, nog wel het nodige interessants in te vinden. Uitgave: Urania-Verlag (Leipzig), prijs M. 9.- (Oostduitse Marken).

„IN DE POLDER“ door **Hulsbos**. De auteur laat ons delen in zijn zeer rijke ervaringen over het leven in de polder. Uiteraard gaat het voor een groot deel over de daar voorkomende vogels. Een bijzonder fijn boek, dat we gaarne aanbevelen. Uitgave: Elsevier Nederland B.V., prijs f 12,90.

Advertentie

HOE BOVENSTAANDE BOEKEN AAN TE VRAGEN:

U zendt een brief(kaart) zonder postzegel aan **Koens algemene boekhandel**, antwoordnummer 1085, 's-Gravenhage, met de tekst:

Ik verzoek vrijblijvend zichtzending van (titel van het boek dat U wilt ontvangen) plus uw naam en adres.

MIJN ERVARINGEN MET EEN PROBLEEMVOGEL

ben sinds enkele jaren in het bezit van een paar zebra-vinken. Het betreft hier een normale natuurkleurige man en een spierwitte pop. Dit paartje leeft bij mij al diverse jongen goed grootgebracht. Ige tijd geleden legde het popje vijf eieren in een stkastje. Dit was het eerste legsel van 1973. Er werd goed gebroed, en het resultaat was dat ik drie jonge zebra-vinken erbij kreeg. De beide andere jonges waren schier. Van de drie jonge vogels bleek de eerste later één een normale natuurkleur te hebben, de tweede was bruin van kleur en de derde was grauwt van kleur. De natuurkleurige was de grootste van de drie. Toen de vogels groter werden, ging de eerste dood op een voor mij onverklaarbare wijze. De tweede was bruine en de witte groeiden voorspoedig verder op en vlogen beide uit.

Na enige tijd hadden de ouders van de jonge zebra-vinken weer een nieuw legsel van zeven eitjes, waarvoor het popje meestal zat te broeden. De beide jonge vogels van het vorige nest waren dus al aardig groot. De witte zag namelijk dat de bruine vogel zelf at en dronk, de bruine zag ik echter maar sporadisch iets eten en nooit drinken. Hij werd nog veel door de ouders gevoerd. Verder zag ik dat de bruine vogel zijn of haar vader in een leeg nestkastje lokte, waar beide aan hevig zaten te keuvelen alsof het een paartje was. Ook joeg de bruine vogel alle andere vogels veral weg en stoorde andere vogels bij het broeden. Ik achtte nu de tijd ruimschoots aangebroken om deze nestverstoorder van de andere broedende vogels te scheiden en heb hem dus apart gezet.

De witte zebra-vink heb ik nog ongeveer een week bij de ouders gelaten, omdat deze nog veel werd gevoerd. Na deze week heb ik toen ook maar de witte apart gezet bij zijn of haar broertje of zusje. Echter na ongeveer een dag werd de witte steeds wakker. Het diertje at namelijk heel weinig. De bruine vogel (even oud dus als de witte) had toen ongeveer ruim een week zelfstandig geleefd. Omdat ik verwachtte dat de witte van honger zou doodgaan, heb ik ten einde raad maar besloten om de witte ogel weer bij de ouders te zetten. Ik heb dit gedaan, en prompt werd hij weer door beide ouders gevoerd.

De beide ouders hebben inmiddels alweer een nest met in de veren komende jongen (zes stuks van de zeven eitjes), die ook voortreffelijk gevoerd worden. Toch wordt de witte vogel uit het vorige nest ook nog steeds gevoerd en eet zelf maar heel weinig. Ik wacht nu met spanning af wanneer deze witte vogel eindelijk zelfstandig zal zijn. Ik ben echter bang dat het tweede nest jongen deze vogel voorbij zal gaan en eerder onafhankelijk van de ouders zal zijn. Ik vraag mij daarbij af wat de oorzaak daarvan kan zijn.

Ik moet echter nog vermelden dat de witte zebra-vink vaak sliep en altijd met opgezette rugveren zat, doch hij is niet kleiner dan de bruine vogel uit hetzelfde nest. Ook is de witte vogel niet bijzonder bedreven in het vliegen.

Ongeveer een week later zijn de andere jonge zebra-vinken van het tweede nest inmiddels ook uitgevlogen. De betreffende witte zebra-vink uit het vorige nest wordt nog steeds door de ouders gevoerd en eet zelf maar heel weinig. Drinken heb ik hem nog nooit zien doen. Maar weer verder afwachten.

Nog ongeveer een week later zie ik dat de jonge zebra-vinken uit het tweede nest al veel meer eten dan de witte zebra-vink. De witte zebra-vink heeft zich aangesloten bij dit tweede nest jonge vogels en bedelt het meest bij de ouders. Ik heb wel gezien dat de witte aan het baden was. Vliegen ging ook iets beter. Hij zat nog wel steeds gedrongen met opgezette rugveren.

Een dag later werd de jonge witte zebra-vink door mijn echtgenote gevonden. Hij was dood. Bij controle kon ik niets aan de vogel ontdekken. Wel was hij licht en mager. Vermoedelijk is hij van ondervoeding en mogelijk in combinatie met een afwijking of ziekte doodgegaan.

De vogels kunnen bij mij zowel in binnen- als zonnige buitenvolières vertoeven. Zij krijgen diverse soorten zaden en ander voedsel, en sterfgevallen doen zich bij mij haast nooit voor. Dit was voor mij een uitzondering. De vogel was al helemaal op kleur.

De
se

Vogelhandel REIN v. d. VEEN, Goor

Valkparkiet	35,— p.p.	Bandvinkjes	6,— p.p.	Bronzemannetjes	8,— p.p.
Grasparkiet	10,— p.p.	Zilverbekjes	5,50 p.p.	Witkopnonnen	8,— p.p.
Albinoparkiet	12,— p.p.	Indische nonpareil	20,— p.p.	Zwartkopnonnen	8,— p.p.
Lutinoparkiet	12,— p.p.	Muisparkiet	40,— p.p.	Driekleurnonnen	7,— p.p.
Deensbonite parkiet	12,— p.p.	Turquoiseinpark.	75,— p.p.	Grijze Rijstvogels	12,— p.p.
Chinese dwergkwartel	10,— p.p.	Roodrugpark.	55,— p.p.	Middel beo	85,— p.st.
Idem, zilver	15,— p.p.	Splendidpark.	160,— p.p.	Bonte boertjes	45,— p.p.
Idem, isabel	20,— p.p.	Pracht Rosella's	175,— p.p.	Rozeborstbaardparkieten	85,— p.p.
Napoleons	5,50 p.p.	Ag. Personata	55,— p.p.		
Diamantvinken	50,— p.p.	Ag. Roseicollis	45,— p.p.	1 paar chin. dwergkwartels	
Roodkop gouldamadine	65,— p.p.	Ag. Taranta	50,— p.p.	1 paar zilver chin. dwergkwartels	
Driekleur pap. amadine	52,50 p.p.	Roodkuifkardinalen	22,50 p.st.	samen voor f 20,—	
Spitstaartamadine	35,— p.p.	Bruinborstrietvinken	65,— p.p.		
Ceresamadine	35,— p.p.	Teugelastriden	8,— p.p.		
Binzenastrilde	45,— p.p.	Roodkop pap.am.	100,— p.p.		
Gordelgrasvinken	40,— p.p.	Halsbandparkieten	30,— p.p.		
Ag. Fisheri	50,— p.p.	Pruimkopparkieten	45,— p.p.		
Rode druppelastrilde	70,— p.p.	Langstaartparkieten	150,— p.p.		
Japane meeuwtes	7,— p.p.	Rode Molukken loris	300,— p.p.		
Grjze Roodstaart- papegaal	175,— p.st.	Jap. nachtegale man	22,50 p.st.		
Diamantduifjes	20,— p.p.	Jap. nachtegale pop	12,50 p.st.		
Idem, zilver	40,— p.p.	Rode kroonvinken	35,— p.p.		
Zebravinken, grijs	7,— p.p.	Mex. nonpareil	45,— p.p.		
Zebravinken, isabel	7,— p.p.	Palzner saffraanvinken	25,— p.p.		
Zebravinken, wit	9,— p.p.	Roodoorbulbul	17,50 p.st.		
Zebravinken, masker	11,— p.p.	Soldatenspreuw	45,— p.p.		
Zebravinken, zilverveugel	11,— p.p.	Schamalijsjer	65,— p.st.		
Loodbekjes	5,— p.p.	Rode kardinaal	25,— p.st.		
		Kuifkwartels	50,— p.p.		
		Muskaatvinken	6,50 p.p.		

GROTESTRAAT 69
TEL. (05470) 2623

Verzending onder remb. verp. f 1,50

VRACHT REKENING KOPER

's Maandags de gehele dag gesloten — 's Zondags van 09.00 tot 13.00 uur geopend.

Rotabator

de nieuwste Canadese
doorzichtige broed-
machine - met keer-
inrichting - voor 28
kwartel - 20 dwerg-

hoender of fazanten - 14 hoendereieren.
Tevens kunstmoeder voor het opkweken.
fl. 95,- franko - 40 w 220 V. met micro
thermostaat. Folder op aanvraag.

Amerik elektr.
broedmachientje
voor 18 kwartel-
eitjes of andere
met handleiding.

fl. 30,-

franko remb.
Vele
dankbetuigingen

Van Waardhuizen Leiderdorp - v. d. Valk Boumanweg 204 telefoon 01710-3 08 37

„ANIMAL“ INTERNATIONAAL VOGEL- EN APENPARK

POSTBUS 291 - ROOSTENLAAN 303 - TELEFOON 040-113738 - EINDHOVEN

**STEEDS VOORRADIG EEN RUIME COLLECTIE
TROPISCHE EN ANDERE PARKVOGELS.**

Vraagt onze uitgebreide nieuwe prijslijst.

Vogelliefhebbers bezoekt ons park! — Verkoop ook gedurende het weekeinde.

DOHYFRAL W.M. FORTE VOOR SIERVOGELS

ANTISTRESS-PRODUCT VOOR KOOI- EN VOLIÈREVOGELS

Een speciaal multi-vitaminen-preparaat aangevuld met sporenelementen en extra "biotine"! Bedoeld als Konditiehersteller.

Dohyfral W.M. Forte voor Siervogels vermindert of voorkomt zelfs teleurstellingen zoals:

- veel onbevuchte eieren, meestal in de eerste ronde;
- slechts uitkomen van de eieren of jongen met weinig levensvatbaarheid;
- afgebroken vruchtontwikkeling in het ei, zgn. "dood in dop", doffe en dorre bevedering;
- stoornissen tijdens de rui-periode;
- zgn. "bol zitten", traag in de bewegingen.

witte molen

moeilijk te missen tijdens de kweek...

Als jonge vogels voorspoedig moeten groeien, dan is het noodzakelijk, dat de juiste voedingsgrondstoffen daarvoor aanwezig zijn. Naast het zaadmengsel als basisvoeding hoort Cédé eivoer dagelijks aan uw kweekvogels verstrekt te worden.

De controle van al onze producten hebben we in handen gelegd van Dawe's Laboratories, Chicago U.S.A., St. Niklaas, België.

Cédé vogelvoeders

Tilburg, Langestraat 104, Tel: 013-423156

usel

De